

Бурят-Монголой ҮНЭН

СССР-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Сөвөдэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 249 (6969)
ОКТАБРИН
20
СРЕДА
1954 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

СССР-эй Верховно Сөвөдэй Президиумдэ, СССР-эй Министруудай Сөвөдтэ, КПСС-эй Центральна Комитетдэ Арадай түлөөлгөшэдэй Бүххитадай суглаанай сар үргэлжын Комитетдэй, КНР-эй Түрүүлэгшэ Мао Цзэ-дунай, КНР-эй Гүрэнэй Сөвөдэй, Хитадай Коммунистическэ партиин Центральна Комитетдэй эльгээһэн телеграмма (1-дэхи номер).

«Арадуудай хоорондын эб найрамдалы бэхжүүлһэнэй түлөө» уласхоорондын Сталинска шан италянска священик Андреа Гаджеродэ барюулагдаба (1-дэхи номер).

Севастополине баатарлигаар хамгаалгын зуун жэлэй оёе һайндэрлэлгэ (1-дэхи номер).

А. Ажигбов. — Малшадай дунда политическэ, культурно-гэгээрэлэй хүдэмэриие һайнаар эмхидхэхэ (2-дохи номер).

Октябрийн урда тээхи социалистическэ мурсысөөн (2-дохи номер).

Адуу малаа атар тарганаар үбэлжүүлхын түлөө тэмсөл (3-дахн номер).

САТИРЫН БУЛАН: Д. Ринчинов, Р. Цыренов. — Мүрөө алдаһан, нэрээ хухарһан хүн (3-дахн номер).

Атомна ээбсэг хорихы дэлхэйн бүхы арадууд эринэ (4-дахн номер).

Газетэ, журналы ажалшадай дунда эмхитэйгээр тараая

Коммунизм байгуулгын замаар эхэ орон дам саашадаа хүсэн өөр дабшана. Социалистическэ коммунисте улам хүгжөөһын зорилго Коммунистическэ партиин, Советэ правительствын хараалһан шийшгэ эхэ программые бөлүүлдэг үргэн нинтэ арад зонине элүүдэ бабадуулла хэрэгтэ газетэ, журналууд айхабтар эхэ үүргэ дүүргэдэг. Газетэ болбол манай партиин курса, угаа хүсэтэй ээбсэг мүн.

Мүнөө манай орон дотор хэдэн газетэ, журналууд хэблэгдэ гаргагдана. Жэшээнь, гансахан республика доторшые гурбан республиканска, 25 аймагай ба голшой газетүүд, заводской хэдэн газетүүд олон мянган тиражтай хэблэгдэн гаргагдана. Газетэ, журналы ном, һойни журнал хэблэжэ уншаха гэсшэ городуудай хүдөө шотагуудай ажалшадай аргагүй эхэ дүр хүсэһын болгоно. Нүүлэй үсдэ манай республикы олон колхозуудай, МТС-эй айл бүхэнэй газетэ захиха болоһонини мэдээжэ. Жэшээнь, Иволгин аймагай Сталинэй нэрэмжэтэ колхоздо айл бүхэнини газетэ, али хоёр газетэ захиха уншаг байна. Иймэ жэшээ олон.

1954 ондо хэблэгдэн гаргагдаха газетэ, журналуудта энэ жэлэ октябрыһаа эхилжэ, республиканыи городуудта ба хүдөө шотагуудта захил эхилбэ. Газетэ, журналы ажалшадай дунда үргэнөөр газетэ гээшэ айхабтар эхэ политическэ удхашанартай кампани мүн. Эмхитэй энэ хэрэгые партийна комитетүүд, колхозуудай, машинно-тракторна станцинуудай, совхозуудай, промышленна предриятинуудай болон эмхи зургаануудай партийна организацинууд өөһэдннгөөр энэ һайн хинимжа дорю абжа, газетэ, журналуудай хэр ээргээр ажалшадай дунда тараагдажа байһе холодоо һойрхохо уялгагтай.

Республиканыи колхозуудта тархууулгатай үс—малай үбэлжүүлгэ оёе ойртохо эрбэ. Малшад эхилдэ холын гүүртэ, отаранууд үбэлжүүлгэ болон. Тинхэдэ үдөө олон механизаторнууд, колхознууд орошо тарианыи ток дээр ажаллажа байна. Эндэ нүхэдтэ—механизатор, малшан, колхозник газетэ захиха уншуулгатай түлөө партийна организаци, агитатор бүхэн оролдохо ээргэтэй.

Газетэ жэлдэ хэблэгдэн гаргагдаха газетэ, журналуудта захил тарааха зуураа, хэблэл тарааха тар аймаг бүхэндэ, колхоз, МТС, колхоз бүхэндэ ямар даалгавари үргэн байгаа, тэрэниини заагаагүй үргүүлжэ шухала. Газетэ, журналууд захихы хэлхэе холбооной шухууд абадаг байна. Тэдэнэр газетэ, журналуудта эрхэ жэлэй зар абаха хэрэгтэ тон һайнаар бэлдэхэ, ажалшадай дунда хэблэһын үргэнөөр тарааһын түлөө оролдохо шухал гаргаха ёһотой.

Хэблэл шэнэ жэлэй захил абаха газетэ, журналуудые мүнөө тараалгада бин байһан хамаг газетнуудые усадхаха шухала. Эндэ зуура, хэблэл тараалгада олоһон аймагуудта дутагдаһанууд бин байһар. Илангаяа Хорнин, Мухар-

шэбэрэй, Занграйн, Кяхтын ба бусад зарим аймагуудта газетэ, журналууд мүнөө угаа муугаар тараагдана. Республиканска газетүүдые тарааха гэһэн даалгавари, жэшээнь, Занграйн аймагай хэлхэе холбооной хүдэмэрилгэшэд һараһаа һара бүхэндэ дүүргэнгүй. Энэ хэрэгтэ партиин айком, партийна эхин организацинуудай секретарьнууд ёһотой анхарал табинагүй гэхэдэ алдуу болохогүй байна.

Тэрэһэлэн Курумканай аймагта хэблэл эхэ муугаар тараагдана. Жэшээнь, Дэрэнэй сомоной Лениний нэрэмжэтэ колхоздо 80 гаран комсомоленууд бин. Тэдэ эндэ оройдоо хоёр хэлгэ «Бурят-Монголой комсомолец» газетэ захижа абтадаг юм. Гадна, энэ аймагай хүтэлбэрлэһи зарим хүдэмэрилгэшэд, тэрэ тоодо, жэшээнь, аймгүүсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Шаманов ямаршые газетэ захиха уншадаггүй байба. Газетэ, журналуудай хэр ээргээр тараагдажа байһе, энэ талаар партийна эхин организацинуудай ямаршаа хүдэмэрилжэ байһе, хэблэл тараалгын түлөө сэхэ харюусаха ёһотой хэлхэе холбооной хүдэмэрилгэшэдэй ажал хэрэгые КПСС-эй Курумканай айком хүсэд шалгадаггүй, тон шухала энэ хүдэмэриине өөрөө бүтэнэ бээ гэһиг шигээр орхижорхон байна. Газетэ, журналуудые тараалгада нимэ харюусаагүйгөөр хандажа отго болохогүй.

Хүдөө ажахые эрид сэхээр хүгжөөн дэбжээхэ зорингоор парти, правительствоын хараалһан гайхамшаг эхэ программые бодотоор бөлүүлдэг хэрэгтэ өөрингөө хубитые оруулхын түлөө республиканыи ажалшад мүнөө аһан шадалаараа тэмсэжэ байна. Ажалшадэй энэ тэмсэһы бодотоор толгойлон, манай партийна организацинууд арад олонитын дунда политическэ хүдэмэриин улам үргэнөөр ябуулжа, хүн зонине коммунистическээр хүмүүжүүлхэ хэрэгые эрид һайжаруулжа уялгагтай. Тини арад зоний дундахи политическэ хүдэмэриине газетэгүйгөөр ябуулхын аргагүй байһаниини элитэ. Тинимээе колхознигуудай гү, али механизаторнуудай, модошодой гү, али промышленна предриятин дээрэ хүдэмэрилгэшэдэй дунда политическэ агитаци үнэхөөр һайнаар ябуулхамин гэжэ шийдэһэн коммунист, комсомолец, агитатор бүхэн нэн түрүүн өөрөө газетэ захиха уншадаг байна, газетэ, журналуудые хүнүүдтэ олоор захихуулхын түлөө тон һайнаар оролдохо ээргэтэй.

Хэблэл тараалгын хэр ээргээр ябуулагдажа байһаниине холодоо һойрхохо болгоно. Партийна комитетүүд энэ талаар сэхэ харюусаха ёһотой хэлхэе холбооной хүдэмэрилгэшэдэй үмэнэ ехэ эриштэ табиха, тэдэнэй ажал-ябуулгы үдэр бүри залан ударидажа байха уялгагтай. Аймаг бүхэндэ, колхоз, МТС, предриятин бүхэндэ хэдэ шэнэнэ газетэ, журналууд тараагдаха ёһотой байгаа, энэ даалгавари заагаагүй дүүргэдэхэ, энээнэй түлөө нэн түрүүн партийна эхин организацинууд, хэлхэе холбооной хүдэмэрилгэшэд сэхэ харюусаха ээргэтэй.

1955 ондо хэблэгдэн гаргагдаха газетэ, журналуудые арад зоний дунда үргэнөөр тараажа, айл бүхэнине газетэер ханга.

3. Веснинагай фото.

Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Верховно Сөвөдэй Президиумдэ, Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Министруудай Сөвөдтэ, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитетдэ эльгээһэн

ТЕЛЕГРАММА

Хүндэтэ нүхэд!

Хитадай Арадай Республикын байгуулагдаһаар табан жэл гүйсэһэнэй ойтой дашарамдуулан Таанадай эльгээһэн хани ёһоной амаршалгинуудай түлөө бүхы хитад арадай зүгһөө Танда үнэн зүрхэнэй баясхан хүргэхые зүбшөөрйт.

Социальна шэнэдхэн байгуулгын, арадай ажахые нэргээн бодхоолгын, социалистическэ байгуулгын ба социалистическэ шэнэдхэн байгуулгын талаар үнгрэнэн табан жэлэй турша соо манай оройной арадуудай туйлан амжалтанууд агууехэ советскэ арадай, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин ба Советскэ Правительствоын зүгһөө үзүүлэн үнэн зүрхэнэй ба һайн һайхан туһаламжатай таһаршагүй холбоотой байна.

Манай үнэн зүрхэнэй эгээл халуун баясханлонгые хүхы советскэ арадта хүргэхые Таанадые гуйнабди.

Хитадай ба Советскэ Союзай арадуудай хоорондохи ахадүүгэй эб-дэршгүй хани барисаан мандаха болтогой!

АРАДАЙ ТҮЛӨӨЛГӨШЭДЭЙ БҮХХИТАДАЙ СУГЛААНАЙ САГ ҮРГЭЛЖЫН КОМИТЕТ.

Хитадай Арадай Республикын Түрүүлэгшэ МАО ЦЗЭ-ДУН.
ХИТАДАЙ АРАДАЙ РЕСПУБЛИКЫН ГҮРЭНЭЙ СӨВӨТ.
ХИТАДАЙ КОММУНИСТИЧЕСКЭ ПАРТИИН ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ.

1954 оной октябрийн 16. Пекин.

„Арадуудай хоорондын эб найрамдалы бэхжүүлһэнэй түлөө“ уласхоорондын Сталинска шан италянска священик Андреа Гаджеродэ барюулагдаба

РИМ, октябрийн 18. (ТАСС). Олонитын элитэ ажал-ябуулагша, эб найрамдалай түлөө эдбхитэйгээр тэмсэгшэ священик Андреа Гаджеродэ «Арадуудай хоорондын эб найрамдалы бэхжүүлһэнэй түлөө» уласхоорондын Сталинска шан Римдэ искусствонуудай хүдэмэриингэһэдэй ассоциациин байшан соо октябрийн 17-до барюулагдаба.

Прогрессивнэ олонитын олон тоо түлөөлгөшэд, сенаторнууд ба депутатуд, культурын болон наурын ажал-ябуулагшад, оройной элдэб городуудһаа ерһэн эб найрамдалые хамгаалха комитетүүдэй эдбхитэй ассоциациин зал соо сулгара. Сугларгагшад дунда эб найрамдалай тала баригшад Итальянска комитетэй түрүүлэгшэ Пьетро Ненни, парламентын гэшүүд Эмилио Серени, Амброджо Доннини, Джулиано Пайетта, Фауста Гулло, профессор Кончетто Маркези, уранзурааша Уго Атарди болон бусад байлса. СССР-нэй Италида байдаг посол А. Е. Богомолов, арадай демократин хэдэ хэдэн орононуудай дипломатическэ түлөөлгөшын газарнуудай толгойлогшоноор мүн лэ эндэ байгаа.

Уласхоорондын Сталинска шан олгохо талаар комитетэй гэшүүн профессор Кончетто Маркези хадаа Андреа Гаджерын ажайбалдай зам ба ажал-ябуулга тухай хөөрөөр үгөө.

Шангые барюулга Москвада болохо ёһотой байһан юм, зүгөөр италянска правительство Гаджеродэ харин гүрэндэ ошохо паспорт үгэхэһөө арсаһан байна гэжэ Пьетро Ненни үгэ хэлэхэдэ мэдээсэ.

Италянска засагаархидай эдэ ябуулгануудые Ненни эрид шууд буруушаагаа.

Ненни хадаа «Арадуудай хоорондын эб найрамдалы бэхжүүлһэнэй түлөө» уласхоорондын Сталинска шангые Андреа Гаджеродэ үгэхэ тухай уласхоорондын Сталинска шан олгохо талаар комитетдэй 1953 оной декабриин 12-ой тогтоолые уншаад, сугларгагшад нэрбэмэ алыга ташалган дор уласхоорондын Сталинска шангай Лауреадай диплом ба алтан медаль тэрэндэ барюулаа.

Андреа Гаджерын хэлэһэн харюугай үгые сугларгагшад тон ехэ анхаралтайгаар шийнаа.

Үнэн сэдхэлэй ба ахадүү ёһоной барисаа байгуулха өөрингөө агууехэ үзэл бодолые бөлүүлдэг, италянска католик ба свашенингые шагнажа, элдэб хүнүүдэй ба арадуудай хоорондо бэе бээе ойлголсолгын, хүндэлэлсэлгын ба ахадүүгэй мэдэрэлтэй тон һайн харилсаа тогтоохо арга боломжын бин байһые үшөө дахин харуулхые хүсэһэн советскэ арад тэмшэ минни бүхы һанал бод мүнөө хандуулагдажа байна гэжэ тэрэ хэлэ.

Минни аһанан Сталинска шан хадаа намда гансаарандам олгодоһон хайра бэшэ юм. Энэ хадаа эб найрамдалые хамгаалха талаар италянска арадай дэлгэрүүлһэн бүхы национальна хүдэлөөндэ туйлагдаһан амжалтануудые мэдэрэлгэ болон. Минни ажал-ябуулга хадаа эб найрамдалы бэхжүүлжэ талаар һайн һайхан хэрэгтэ нэгдэлээ билдэнэй эхээр нягтаруулжа шадаһанай жэшээ боложо үгэнэ.

Гүрэндэ тарья тушааха түсбөө болзорһоон урид дүүргэһэн ба 1955 оной хабарай тарилгада хүсэл хүрэхэ орооһото культурнучудай үрһе хаһан нимэ колхозууд ажалшад депутатудай аймагай Сөвөдэй гүйсэдкомуудай, КПСС-эй айкомуудай зууршалгаар республиканска Хүндэлэлэй доскада бэшгэдбэ:

ТАРБАГАТАЙН АЙМАГ:

ЛЕНИНЭЙ нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ И. П. Иванов).

СТАЛИНАЙ нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ А. А. Кушнарёв, партийна организациинь секретарь Т. Я. Покацкий).

ХРУЩЕВОЙ нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ А. И. Михалёв, партийна организациинь секретарь М. Н. Исаченкова).

«ПАМЯТЬ ИЛЬИЧА» колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ И. И. Курбатов, партийна организациинь секретарь Г. Г. Кондратьев).

БАЙКАЛО-КУДАРЫН АЙМАГ:

СТАЛИНАЙ нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ И. А. Бродников, партийна организациинь секретарь И. К. Орлов).

ЛЕНИНЭЙ нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ Т. Д. Сычев, партийна организациинь секретарь И. С. Соболев).

КАЛИНИНАЙ нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ Г. К. Васильев, партийна организациинь секретарь А. Ф. Бусовиков).

XVIII ПАРТСЪЕЗДЫН нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ Ф. М. Рогов, партийна организациинь секретарь А. Е. Костриков).

Үнэтэ үүсхэл дэмжэгдэбэ

Торин аймагай Мологовой нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организаци (секретаринь нүхэр Буянтуев) малай үбэлжэлгые үнгрэгдэгшэ үсдэ малшадай дунда ябуулагдаха культурно хүдэмэри эмхидхэхэ зорилгоор зохихо хэмжээ-ябуулгануудые хараалжа, тэрэнэ өөһэдннгөө суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэбэ. Тинхэдэ малажал дээрэ хүдэмэрильжэ байһан колхознигуудай дунда политическэ хүдэмэри ябуулха 3 база колхоздоо байгуулха гэжэ шийдэһэн байха юм.

Жэшээлхэдэ, Хотогор гэжэ газарта байгуулагдаһан базан эбэртэ бодо малай 2 гүүртэ, хойндой 3 отарые, адуунай 1 нүрэгые болон колхозой хоёрдохи бригадын унаанай морийдой нүрэгые нэгдэхэхэ байна. Энэ базадань хамтадаа 1225 мал тоологдон. Тус базан малнуудые харууһалга 25 хүндэ даалгагдаба.

Шэнэ тогтоогдоһон базада шэнэ бани, улаан булан баригдаха байна. База дээрэ улаан барилгы дагшаар сар үргэлжэ хүдэмэрилхэ хүн олдого. Тэндэ хүдэмэрилхэ агитатор томилгодо. Мүн гүүртэ, отарануудта малшадай байха гэрхүүд табигдажа байна. Энэ базада механизированнэ солломорезкэ тодогохо, малые искусственнаар үргүүлжэ пункт эмхидхэгдэхэнэ.

Малай түлүүдые шэнэ аргаар түлжүүлжэ арга хэрэглэгдэхээр хараалагдана. Мүнөө Хотогорой базада тугалнуудые түлжүүлжэ байра түхээрэгдэнэ, эндэ эхэһэнэ һалга хааха арга хэрэглэгдэхэ болохо байна. Тэрэһэлэн колхозой ОТФ-

гэй 3 отарануудта кошарно-базова аргаар хурьгад харууһалагдажа болохо.

Колхозой гурбан базануудай улаан булануудта радиоприёмнигууд табигдаха, библиотекэнүүд бин болгодохо болобо. Эндэ лекци, хөөрэлдөөнүүд холодоо үнгрэгдэжэ, ханын газетэ, «Дайшалхы хууданууд» гаргагдажа байхаар хараалагдана.

Молотовой нэрэмжэтэ колхоз энэ жэлдэ нитингөө малда бардам хүрэхэ тэжээл бэлдэхын түлөө ехэ оролдохо гаргажа, нелдондойхиноо хурааггүй ехэ тэжээл бэлдэхэ. Мүнөө үсдэ колхозой гэшүүд үбһэ тэжээлэ малайгаа үбэлжөөндэ зөөжэ, малайгаа байрануудые дулаалжа, заһабарилжа байха юм. Энэ колхоз 1954 ондо хойндой, тугалай, үхэрэй типовой байрануудые бариха дүүргэд, малнуудта тэдэ байрануудта үбэлжүүлхээр бэлдэхэ байна. Племенной үндэһынгээ фермдэ үнэе һааха электромеханическа агрегат тодохонь.

КПСС-эй Торин айкомой бюрогой, аймагай Сөвөдэй гүйсэдкомой хамтын заседани дээрэ молотовой-хидной үүсхэл һайшаагдаад, тус колхозой жэшээгээр малажалай базануудые аймагай бүхы колхозуудта байгуулхые һайшаан дуралдагдаа.

Мүнөө Торин колхозууд алсагай-хидай үүсхэлые халуунаар дэмжэн, колхозуудтаа тинмэ базануудые байгуулха хүдэмэри эмхидхэжэ байна.

А. Шатуев.

Севастополине баатарлигаар хамгаалгын зуун жэлэй оёе һайндэрлэлгэ

СЕВАСТОПОЛЬ, октябрийн 17. (ТАСС). Герой-город мүнөөдэр һайндэрэйхээр шэмэглэгдэнхэй. Үглөөнэй 10 час, Далайн сэрэгэй парад эхилнэ. Парад хүлээн абагша адмирал Басистый гэгшын катер, мүн бусад катернууд унаанай станциһаа гараба. Украиннын КП-гэй ЦК-гэй секретарь нүхэр Кириченко, УССР-эй Министруудэй Сөвөдэй түрүүлэгшын нэгдэлэй орлогшо нүхэр Сенин, Хара-Далайн флотой командалагша адмирал С. Г. Горшков, партиин Крымскэ обкомой секретарь нүхэр Полянский, Москваһаа, Киевһээ, Ленинградһаа, Сталинградһаа, Одессэһээ, Николаевһаа һайндэртэ ерһэн делегацинууд, мүн бусад городуудай ажалшадай түлөөлгөшэд, городской партийна болон советскэ организацинуудай хүтэлбэрлэгшэд, барилганууд болон предриятинуудай түрүүлэгшэ, Хара-Далайн флотой, мүн Таврическа сэрэгэй округой адмиралнууд, генералнууд, тэдэ катернуудта нуугаад гаралсаа. Парад хүлээн абагшын катер Улаан тугта линейнэ корабльтай эргэлэнэ. Тэрэ кораблин һүүл талдань «Севастополь» гэһэн алдар

суута нэрэ славянска үзэгүүдээр алталан бэшгэдэнхэй. Адмирал морягуудтай мэндэлэлсэлхэд, алдарта ойн һайндэрөөр дашарамдуулан тэдэнэры амаршалба.

Тинхэдэнэ матросууд «ура!» хашаралдан харюусаа. Парадые хүлээн абагша рейд дээрэ жагсаалда байһан корабльнуудые эрьбэ. Улаан нүхэр Басистый «Адмирал Нахимов» гэжэ крейсер дээрэ гаража, Севастополин матросууд, офицернууд, адмиралнууд болон генералнуудта, мүн айшадта хандан үгэ хэлэ. Агууехэ Коммунистическэ партиин хүндэлэлдэ юрөөл табяад, тэрэ үгээ дүүргэбэ. Советскэ Союзай гимные оркестр наадаба.

Дайшалхы корабльнууд болон катернууд дээрэнэ һайндэрэй салют эздэлэнэ. Далайн сэрэгэй парад дүүрбэ.

Городые Улаан Тугай орденуор шагналгада зоруулагдаһан митингдэ Лениний нэрэмжэтэ талмай дээрэ хэдэн мянган ажалшад сугларба. Партиин Севастопольско горкомой секретарь нүхэр Коровченко митингые нэгэжэ. Севастополине Улаан Тугай орденуор шагнаха ту-

хай СССР-эй Верховно Сөвөдэй Президиумэй Указые тэрэ уншаба. Украинска ССР-эй Министруудэй Сөвөдэй түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Сениндэ үгэ үгтэбэ. Севастополине хамгаалгын зуун жэлэй түүхэтэ ба алдарта ойтой, мүн Улаан Тугай орденуор городской шагнагдаһан туй дашарамдуулан герой-городой ажалшад, мүн Хара-Далайн флотой алдарта морягуудые УССР-эй правительствын ба Украиннын КП-гэй Центральна Комитетдэй үмэнэһөө, мүн бүхы украинска арадай зүгһөө тэрэ халуунаар амаршалба.

Советскэ арадай бүхы илалтануудые зоригжуулагша ба эмхидхэгшэ Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин хүндэлэлдэ юрөөл табяад, нүхэр Сенин үгээ дүүргэбэ.

Ажалшад депутатудай Крымскэ областной Сөвөдэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Кузьменко, вице-адмирал Кулаков, поэт Жаров, герой-городой түрүү барилгашан Данилов, сэрэгэй моряк Мышанский, комсомолой Севастопольско горкомой секретарь Кулагин гэгшэд митинг дээрэ үгэ хэлэ.

СССР-эй Верховно Сөвөдэй Президиумдэ, СССР-эй Министруудэй Сөвөдтэ, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитетдэ эльгээһэн амаршалгын бэшгэ герой-город Севастополин ажалшад, мүн Хара-Далайн флотой сэрэгэй морягуудай олон мянган хүнэй хабаадалгатай митинг нэрбэмэ алыга ташалган дорю баталан абаа.

Митингын һүүлээр ехэ концерт болоо. Үдэ багта олон мянган ажалшад Хара-Далайн флотой стадиондо сугларба. Эндэ дуунай ба танцын ехэ һайндэр болобо.

Городто боро хараан боложо, һайндэрэй элдэб үнгын галнууд яларан носоо.

Унаанай станци дээрэ ехэ карнавал болоһон байна.

1854—1955 онуудта Севастополине баатарлигаар хамгаалгын алдарта оёе, мүн Севастополине Улаан Тугай орденуор шагнаһан герой-городой ажалшад үргэнөөр тэмдэглэжэ.

Малшадай дунда политическэ, культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие хайнаар эмхидхэхэ

Манай республикада малажал хүдөө ажарын гол, шидхэхэ халбар мун. Колхозуудта малажалнаа ородог олзо бүхн дохдоойн 50—60 процент болоно. Тинхэд зарим колхозууд бүришье ехэ олзо оруулдаг.

Адуу малаар олон колхозуудай ажал хэжэ шадаха хүнүүдэй диллэнинь малажал дээрэ хүдэлмэрилнэ. Тинхэдэ малшады шэлэн албалгада, тэднэриэ зүбөөр хубаарилан табылгада, хүмүүжүүлгэдэ, тэднэй дуула культурна хүдэлмэри ябуулгада партийна эхин организацинууд, колхозуудай правлениүүд болон КПСС-эй айкомуудай инструкторска группанууд гол анхаралаа ходоодо хандуулаха ёһотой. Гэхэ зуура, малшадай дуула ябуулагдадаг хүдэлмэри имагтал малай үбэлжэлгын үедэ, ехэнхидэ томо томо фермэнүүд дээгүүр ябуулагдаад, жэжэ гүүртэнүүд болон отарануудта ажалладаг малшада мартагдадаг байна.

Колхозой центрээ холо байдаг жэжэ гүүртэнүүдтэ хүдэлмэрилжэ үсөөшнээр малшадай газарта зарим парторганизацинууд политическэ хүдэлмэри хангалтагүйгээр ябуулна. Имагтал үүдэй үедэ, МТС-үүдэй зонодо инструкторска группануудай байгуулагдантай хамта, малшадай дуула ябуулагдадаг хүдэлмэри бага ээргэ найжарлан байна. Жэжээни, Хонхолойн, Ганейн, Баргажанай, Тарбагатайн болон бусад хэдэн МТС-үүдэй зонодохи партини айкомуудай хүдэлмэрилгэндэ колхозуудай правлениүүд ба партийна эхин организацинуудтай хамта малшадай ажагуудалые найжаруулаха, социалистическэ мурсыөөсө хүтэлбэрлэхэ ба абтан уялгаа ямараар дүүргэжэ байһыншэ шалгах таллаар илээд ехэ хүдэлмэри ябуулжа шадаа. Малажал дээрэ эрхмээр хүдэлмэрилдэг хүнүүд, колхозуудай нийтин ажахы хүгжөөлгэ дээрэ тэднэриэ туйлаан түүрү дүршэл шадабаринууд үргэнөөр харуулагдадаг болоо.

Мухаршээрэй аймагай Заганай сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозо малшадай дуула нийтин ба зооветеринарна хуралсал найжаруулагдаа. Мүн эндэ бусадшье шэнэ юумэнүүд олоор хэгдэнэ байха юм. Тээд, энэ хүдэлмэри дээрэ дутагдалнууд үшөөл олон. Иймэ хүдэлмэри МТС-эй зонон бүхэ колхозуудта ябуулагдангүй. Гадна, малай үбэлжэлгын дүүрэхэтэй хамта, малшадай дуула ябуулагдадаг хүдэлмэри мартагдаша.

Хабар, зунай, намарай үедэ малшадай мун лэ айхабар шуухала хүдэлмэри хэжэ байдагынь бүтэлдэй мэдээжэ. Тинхэдэ малшадай дуула ябуулагдадаг политическэ хүдэлмэри дэ иигэжэ үе үсэр халдаха ябалда малшады коммунистическээр хүмүүжүүлгэдэ, мун нийтин малажалые хүгжөөжэ ба тэрэнэй ашаг шэмы дэшинүүлгэдэ ехэ наад түбэг ушаруулна.

Энэ жэлдэ малшада, илангаяа харьсуулалтай үүргэ дүүргэжэ байна. Бороо багатай жэл болон хадан малай үбэлжэлгы үнгрэгэхэ хэрэгтэ олон бэрхшээнүүд тохоболдожо болоо. Ушар нимхэнэ колхозуудай партийна эхин организацинууд, КПСС-эй айкомууд малай үбэлжэлгэдэ эрхмээр бэлдэхэ, эмхитгэгээр үнгрэгэхэ гэшэ тэдэнэй эгээл шуухала зорилго болоно гэжэ ойлгохо ёһотой.

Иймэ зорилгы амжалтатайгаар шидхэхын тулада малшадай — хүдөө ажарын мэрэгжэлтэдэй, колхозуудай түрүүлгэнэриэ малажалтай талаар орлогшорной, хоншодой, хаалишадай, гахайшадай, мал адуулагшад ажалы урдынхийнаа улам хайнаар, зүбөөр эмхидхэхэ шуухала. Тэднэриэ ажалдаа үнэн сэхээр хандажа, малаа хайнаар харуулаадаг, үбнэ тэжээлэй килограмм бүхэниэ гамтайгаар аад, ашагтайгаар гаргашалаад байгаа хаань, үбэлжэлгэ амжалтатайгаар үнгрэгэгдэхэ байна.

Тинхэдэ малшадай дуула хүдэлмэрилхэ, тэднэриэ эрилтэнүүды дүүрэнээр хангаха гэшэ колхозно парторганизацинуудай гол зорилго мун. Эзэн тушаа Сэлэнгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой

А. АЖИБКОВ, КПСС-эй обкомой пропаганда ба агитациин таһагы даагш

парторганизацин ба правлениин үүсхэл тухай тэмдэглэхэ шуухала. Энэ хадаа бүгэдэндэ хайшаагдан дэмжэгдэжэ, үргэнөөр дэлгэрүүлгэдэ ёһотой. Үбнэ тэжээл элбэг дэлбэгээр бэлдэхэ, шэнэ байранууды түргэнөөр бүтээхэ, хуушацуудынь нэлбэн зайбарилха хэмжээнүүды абтаншье наа, тус колхозой парторганизаци ба правлениин энээгээрэ хангаага амаарагүй. Малай үбэлжэхэ найн байрануудтай, мун дүүрэн хүрэхэ үбнэ тэжээлтэй байбашье, нийтин зөөриие даажэ абтан хүнүүдэй дуула политическэ хүдэлмэри хэзэгүй наа, хайн үрэ дун гарахагүйн лабайт. Энэниэ харарадаа абан, хэдэн үнэгтэй ба һонирхолтой хэмжээ-ябууланууды тус колхозойнд хараалһан байна.

Нэн түрүүндэ, колхозой парторганизаци болон правлени малшадаа найн гэр байрануудтаар хангаха юм. Мэнгэй ба Тухум гэжэ газарта байдаг хоёр томодхондонон пунктнуудта малшадай тосхон байгуулаха гэжэ шиддээ. Тосхон бодохоо газартаа 25 шахуу шэнэ гэрнүүды бариха дүүргэхэй.

Тинхэдэ, 1955—1956 онуудта колхозойно бусад жэжэ гүүртэнүүды томодхон, тэндэ малшадай болбосон тэмдэглэ тосхонууды бин болгохо зорилго табиной. Иймэ тосхонууды барихада малшадай дуула политическэ болон культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри ябуулахда таатай элбэг болохон лабайт. Иймхэнэ Маленковой нэрэмжэтэ колхозойнд баригдажа байһан малшадай хоёр тосхонууды энэ жэлдэ электрификацивалхэ, нэгэндэ радиоүзэл тодхохо юм. Мун холын гүүртэнүүдтэ ба отарануудта хүдэлмэрилжэ байһан малшады найн байдалтай болгохо хэрэгтэ парторганизаци ба правлени анхаралаа ехээр хандуулна. Малшадай гэрнүүды нэлбэн заһабарилха, дулаалха, сагаадха хэмжээ-ябуулаха хараалагдана. Мун хоншодой болон мал адуулагшад үбэлдөө хэрэглэхэ хүбүнтэй үмдэнүүды, телогрейкэнүүды ба валенканууды, тинхэдэ хаалишадта хэрэгтэй болохо дулаан хубсаһанууды, сабинууды болон фартуууды худалдажа абанхай.

Малшадаа медицинскэ туһаламжа үзүүлхын тулада аптекенүүды, медицинскэ пунктнууды абан. Колхозой торритори дээрэ байдаг медицинскэ пунктын хүдэлмэрилгэндэ 15 хонго соо заатагуй нэгэнхэ үсөөн бэшэ малшадаа ошожо, тэндэ элүүр энхэ байдал тухай, ариг сэрбэры сахиха тухай хөөрөлдөнүүды үнгрэгэхэ, лекцинууды уншаха байна. Мун худалдаа наймаан малшадай дуула үргэнөөр дэлгэрүүлгэдэ юм. Нүүдэл худалдаа наймаан малай байра бүхэндэ эльгэгдэхэ байна. Тини малшадай эрилты худалдаа наймаанай хүдэлмэрилгэндэ дүүрэн хангаха уялгаатай.

Малшадай дуула нийтэ-политическэ ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдаха юм. Тинхын тулада тэднэр фермэнүүд болон гүүртэнүүдтэ 8 үблэг болгоо. Тэрэн соонь малажалай хэдэн пунктнууд орохо юм. Томо томо пунктнуудын бани, улаан булан хүдэлмэрилхэ байна. Мүнөө 4 улаан булан нэлбэн зайбарилгадажа байна. Тинхэдэ 3 улаан булан шэнээр нэгдэхэ юм. Энэ улаан булануудта радиоприёмник, 30—40 хэлэг ном, республиканска ба аймагай газетүүд, дэлхэйн политическэ карта, показателни доска, шатар, домино, хүгжээмэй инструментүүд, парти болон правительствын хүтэлбэрлэгшэдэй портрэдүүд, лозунг, плакатууд, лампа, фонарь гэхэ мэтэнүүд үгтэхэ байна. Энэниэ урда тэжэжэ гүүртэнүүдтэ болон отарануудта ажалладаг хүнүүд кино хараха аргагүй байхаа гадна, лекци, элбхэлнүүды үсөөн шагнадаг байгаа һэн. Мүнөө малшадай амарха тухай «культурна үдэры» хара бүри үнгрэгэхэ гэжэ тэднэр шиддээ.

Ингэжэ бүлэглэгдэн малшадай хамтын суглаанууд дээрэ социалистическэ мурсыөөнэй хара бүрийн дүнгүүд гаргагдахаа гадна, мүнөө үын байдал тухай элдхэл гү, али естественно-научна ба атеистическэ тэмээр хөөрөлдөн үнгрэгэгдэхэ байна. Энэниэ хүүлээр кино гү, али ураннайханай самодельностини концерт харуулагдаха юм. Иймэ суглаанууд бүлэг бүхэндэ үнгрэгэгдэхэ байна. Нүүдлэрнэ суглаанда ерөгшэдые гэр гэртөн хүргэжэ үгэхэ юм. Энэ хүдэлмэриие бүлэг бүхэндэ ябуулхын тулада правлениин ба партбюрогой гэшүүд эмхидхэгшэдэ томилогдонхой. Эдэ эмхидхэгшэд малай гүүртэнүүдэй, отарануудай ба фермэнүүдэй ажагуудуудта ажахын талаар туһаламжа үзүүлхэнэ гадна, политическэ болон культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри эмхидхэхэ, хара бүри хамтын суглаа үнгрэгэхэ уялгаатай.

Тус колхозой партийна эхин организаци хадаа «Эбэр» гэжэ гаршатай сатирическэ газетэ хара бүри хоёр дахин гаргаха юм. Тэрэн малай нэгэ фермэнэ нүгөөдэнь абаншагдаха байна. Энэ эгээн һонирхолтой хэмжээ-ябуулаха гэшэ.

Эндэхид эдэ бүхэ хэмжээ-ябууланууды хараалдаха дээрһэнэ эрхэн захиралтаар бэшэ, харин колхозойно арга боломжы ехэ анхаралтайгаар бодомжолон өһөдөө зохёон байха юм. Энэнь эгээн үнэгтэй үүсхэл мун.

Маленковой нэрэмжэтэ колхозой хид холын гүүртэнүүд болон отарануудай малшадай дуула ябуулагдаха культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри гансал үгөөрөө бэшэ, харин хэрэг дээрнэ ябуулаха шидхэнэниэ ехэ хайшаалтай. Тус колхоз эдэ хэмжээ-ябууланууды болото дээрнэ бэлдүүлэхэ бүхэ арга боломжотой. Иймхэнэ колхозой бүхэ малшадай дуула культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри ябуулагдаха байна.

Партиин Сэлэнгын айком Маленковой нэрэмжэтэ колхозой правлени ба парторганизациин эдэ хэмжээ-ябууланууды өөрынөө бюрогой заседлани дээрэ зүбшэн хэлсэжэ хайшааха зуураа, нимэ юумэнүүды хэхиён бусад колхозуудай болон МТС-үүдэй партийна эхин организацинуудта хайшаан дуралдхан байгаа. Тингэжэ зүб юмэ хэбэ гэшэ. Тэднэр эдэ хэмжээ-ябуулгы бүримүнхэн хайшааха зуураа, халуунаар дэмжэнэ байна. Тээд, энэжэ хүдэлмэри хэхиээр хэхиэй ёһогүй бди. Энэ мнил эхиниин гэшэ. Иймэ үнэгтэ үүсхэлы сааран дээрэ үлөөхгүйн тулада партини айком, МТС-үүдэй зонодохи инструкторска группануудай хүдэлмэрилгэндэ хадаа партийна эхин организацинуудтай хамта маленковойидой жэшээе халан абжа, малшадай ба бүхэ колхознигудай дуула нийтэ-политическэ болон культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри эрид найжаруулаха үүргэтэй.

Маленковой нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин ба правлениин гаргаһан энэ үүсхэлы КПСС-эй айком, МТС-үүдэй инструкторска группа, колхозуудай парторганизаци бүхэн дэмжэн абха ёһотой.

Түбхын түрүүндэ, КПСС-эй Зэдн, Хорини, Кяхтын, Ярууны, Хэжэнгын, Заиграйн, Торини, Курумканай, Иволгын айкомуудай пропаганда ба агитациин таһагуудай зорилго юуб гэхэдэ, малажалай кадрнуудай дуула ябуулагдаха политическэ ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри гансал үгөөрөө бэшэ, харин үнэн хэрэг дээрнэ бэлдүүлгэ болоно. Тэднэр маленковойидой дүй дүршэлы, бүхэ үнэгтэ юмэнүүдын өөрынөө аймагай эрхэ байдалда тааруулан абха үүргэтэй.

Партини айкомуудай секретарьнууд, таһагууды даагшанар, партийна эхин организацинуудай секретарьнууд, эмхидхэгшэд, агитаторнууд энэ талаар юу хэжэ байһан тухайгаа дүй дүршэлы газетнүүдээр дамжуулан андалдахаа гадна, малшадай дуула ябуулагдаха хүмүүжүүлгын хүдэлмэри найжаруулагда бүхэ хүсэ шадлаа, эрдэм мэрэгжэлгэ үгэхэ бээ гэжэ найдагдана.

Айл бүхэниэ радиопой болгохо

КПСС-эй Торини айкомой бюро колхозууды радиотой болгохо тухай асуудал зүбшэн хэлсэбэ. Тингээд партийна эхин организацинууд ба ажалшадай депутатуудай сомоной Советэй гүйсэдкомууд тосхонууды болон һуурин газарнууды радиотой болгохо асуудалы тон хангалтагүйгөөр шидхэнэ гэжэ тогтоол соогоо тэмдэглэбэ. Тус аймагай 2735 үрхэтэ айлууднаа арайхан гэжэ 842

айлдан радиоточконууд тодхондонон байна. «Путь Ленина», «Улаан Тори» гэжэ колхозуудта нэгшье радиоточко тодхондоогүй байна. Тинхэдэ «Завэты Ильича», «Улаан Бургалтай», «Молотовой», Калининэй, Сталинай нэрэмжэтэ хүдөө ажарын артельнүүдтэ радиоточконууды тодхондонон хангалтагүй. Сталинай нэрэмжэтэ, «Коммунизм» колхозуудта, мун Бургалтайн МТС-тэ радиоточконууды үсөөн болгоһон ябадаг

энэ жэлдэ үзэгдөө. Колхозуудай правлениүүд малажалай фермэнүүд болон гүүртэнүүды радиотой болгохо асуудалы оройдошы шидхэнэгүй. Хэлхэ холбоной аймагай конторо энэ талаар үүсхэл багатайгаар хүдэлмэрилнэ. Партини айкомой бюро хадаа тосхонууды ба һуурин газарнууды радиотой болгохо тушаа дэлгэрэнгэ хэмжээ-ябууланууды хараалһан тогтоол баталан абба.

Октябрийн урда тээхи социалистическэ мурсыөө

Үргэнөөр дэлгэрэн Октябрийн урда тээхи социалистическэ мурсыөөндэ Госбанкын республиканскэ конторын хүдэлмэрилгэндэ эрхитэйгээр хабаалдана. Энэ мурсыөөндэ конторын дүрбэлдэ оперативна бригада түүрү һуури эзлэхэ ябана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: тус бригадын гэмүүд (зүүн гарһаа) З. Жданова, В. Симинова, З. Курпенко гэгшэд ажаллажа байна.

Л. Хайоровой фото.

Фабрикин түрүү мастер

1949 оной намар. Ашаглалгада оруулагдаһаар жэл тухай боложо байһан Улан-Удын сэмбын фабрикада ажаллахаар оройно бусад горууднаа инженерүүд, техникүүд болон бусад мэрэгжэлтэд олоороо эрэгэ байба. Нэгэтэ үлөөгүүр фабрикын директорэй кабинет соо сагаан шарайтай нэгэ залуу басаган орожо сэрэд: —Би танай фабрикада ажаллахаар сэрэб,—гэбэ. —Та, хаанаһаа эрэгэбта? —Брянскэ областин Клиновскэ текстильнэ техникум дүүргээд эндэ эльгэгдэбэ.

Тэрэ үдэрһөө хойшо Нина Мостовая фабрикын нэхэлгын цехтэ мастераар томилогдожо, хуража олоһон мэрэгжэлтэ бодото ажал дээрэ эхрэглэжэ эхилэ һэн. Тушаажа абтан бригадануудынь фабрика соогоо эгээл гэгдэнгэй, хара бүри түсөөбэ дүүргэдэггүй байһан юм. Мун хүдэлмэрилшэдэй дуула ажалай жүрам була байгаа. Халаанайнгаа хүдэлмэри хубилган найжаруулхын түлөө залуу мастер эрид тэмсэжэ эхилэб.

Энэ хүндэтэ зорилгоёо бэлдүүлгэдэ фабрикын партийна, комсомольскэ организацинууд ехээн туһаламжа үзүүлһэн байна. Хүдэлмэрин саргы ашагтайгаар хэрэглэхын тулада хүдэлмэрилшэдэй дуула социалистическэ мурсыөөн дэлгэрэхэ эхилэ. Ажалай бүтээсы дээшлүүлхын, продукциин шанар найжаруулхын түлөө хүн бүхэн оролдожо, залуу мастеры хүтэлбэри доро сэмбэ нэхэлгэд мэрэгжэлтэ шадабария дээшлүүлгэдэ болобо. Олошы эгдэ, залуу мастер техникумдэ хуралсажа олоһон эрдэм бэлгэе, мун өөрынөө эмхидхэхэ шадабария гаргаха арга боломжоёо дууһан хэрэглэжэ эхилэ һэн.

Нүхэр Мостоваягай ажал хүдэлмэриёо сухаридаггүй болошы, тэрэнээ элбэ олон бэрхшээнүүд тохоболдо. Ажалай эмхидхэлы зүбөөр табижа гэшэ тимэ хүнгэн хэрэг бэшэ юм. Тэрэниэ гансаараа шидхэхын аргагүй. Залуу мастер хүсэйн хэрэгтэ сухаригагүй зорилгоор бэлдүүлхы оролдодог. Фабрикынгаа дирекциин, профсоюзна организациин урда олон асуудалууды

ды табижа, абтан шидхэбэри-нүүды бэлдүүлхын тулада хүдэлмэрилшэдэй элбэх үүсхэлы элсүүлнэ. —Даажэ абтан ажалдаа үнэн сэхээр хандаа, тэрэнээ урғаншэ ябуулхын, коллективтэ гэгдэлдэнь гаргахын түлөө бүхэ хүсэ шадлаа гаргаһан хүн хүсэйн, зорингооо заатагуй бэлдүүлхэ байна даа,—гэжэ нүхэр-Мостовая хөөрэнэ.—Үнгрэ-һэн энэ үе соо манай коллективтэй хүсөөр ехэ юмэ хэгдэ. Эгээн түрүүн биднэр түүхэй эд арьбалха машинна сэзмэгүүд дүүрэн хүсөөрнэ ашаглахын тулада мурсыөө дэлгэрүүлжэ лэмдн. Зарим хүдэлмэрилшэд сэмбэ нэхэлгын технологины хүсэд шудалаагүй дээрһэнэ хүдэлмэрилшэ ехээр голодоһо гаргадаг байгаа. Энэ дутагдалы усадхын зорилгоор бидэ техникческэ хуралсал эмхидхэжэ, сэмбэ нэхэлгын технологины барилдаа шудалжа, голодоһо гаргалгы тон бага болгоо лэмдн. Уданшэгүй коллективтэй дуула түрүүшүүлэй тоо олоһонжо эхилэ. Сэмбэшэд Шиншикина, Скраженко гэгшэд халаан соо 10 гаран метр сэмбэ нормоһоо галуур нэхэдэ боллоо һэн.

Мүнөө фабрикын коллективтэй дуула Октябрийн урда тээхи социалистическэ мурсыөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Энэ мурсыөөндэ нүхэр Мостоваягай хүтэлбэрлэдэ халаан түрүүжэ ябана. Валовой продукци үйлдбэрлэхэ үнгрэһэн 9 харын түсэб 110 гаран процент дүүргэгдэнхэй. Энэ халаанд ажалладаг А. Войлоковай комсомольскэ-залуушуулай бригада мурсыөөндэ түүрү һуурин эзлэб. Тус бригадинхид сэмбэ нэхэхэ харингаа даалгабарингаа галуур 1200 гаран метр һайн шаартай сэмбэ үйлдбэрлэдэ боложо, ВЛКСМ-эй обкомой дамжуулгын вымпел бүхөөр бариха ябана.

Ингэжэ нүхэр Мостовая өөрынөө ажалда үнэн сэхээр хандажа, даажэ байһан халаана социалистическэ мурсыөөнэй түрүү эргэдэ гаргажа шадла. Тэрэнэй хүтэлбэрлэдэ халаанайхид үйлдбэрлэлгэ гаргадаг продукциингаа 99,6 процентиень нэгдэхн сортоор гаргана. Байгшан оной 8 харын турша дотор арьбалһан түүхэй эдээр 15.400 метр сэмбэ үйлдбэрлөө.

С. Исаков.

Дамжуулгын Улаан түг абаба

Республикын аймагууд болон родуудай финансово-банкоска хүдэлмэрилгэдэ Октябрийн урда тээхи мурсыөөндэ хабаалдсан, биднэр домологдон мунгэн зөөр эрэгэ зүбөөр, дүүрэнээр ашаглууды түлөө шангаар тэмсэжэ байна. Чувансова хүдэлмэрилгэдэй гурьдахи кварталай мурсыөөнэй дуула хан гаргадаг. Республикын Чувансова 9 орган 3-дахн квартал түсбэ амжалтатайгаар дүүрү Зэдн, Ярууны, Закаменай, Кяхтский, Хэжэнгын, Кяхтын, Прикальска, Торини, Хорини аймагуудай финансово-банкоска хүдэлмэрилгэдэ мунгэн зөөри, налог бэрэгтэ түлбэрнүүды суглуулаха туһаар илангаяа найн амжалта туһаар БМАССР-эй Финансуудай министрество болон финансово-банкоска хүдэлмэрилгэдэй профсоюзтэ областной комитетдэ тогтоол Закаменай аймагай финансово-банкоска хүдэлмэрилгэдэ дамжуулгын Улаан түг, 5 мянган түрүү мунгэн шан барюулагдаба.

Социалистическэ мурсыөөндэ хоёрдохн һуури эзлэһэн Кабанскэй аймагай финансово-банкоска хүдэлмэрилгэдэ 4 мянган түрүү шан үгтөө.

В. Минеев.

Худалдаа наймаа культурнаар эмхидхэнэ

Улан-Удын «Универмагай» коллектив Октябрийн урда тээхи мурсыөөндэ оролсохо зуураа, эд барилданы эрьсээр жэлэйнгээ даалгаһан 105 процент дүүргэжэ, түсбэһөө галуур 200 мянган түхэрнэй барилдана худалдаха гэжэ шидхэнэ. Энэ коллектив 9 харингаа даалгаһан 103,4 процент дүүргэжэ, һөөрөө жэлэй энэ үстэй сасуулахда миллион 32 мянган түхэрнэй эд барилдана үлүү сэхэр худалдан байһан. Эд барилданы эрьсын талаар наймаа амжалтанууды туйлахаа галскультурна худалдаа наймаа эмхидхэхын түлөө тэмсэжэ. Тэднэр ажалшадай эрилты хүсэд хангалта хэхиён анхаралаа табиша.

Культурна хэрэгсэлэй эд бараа худалдаагай таһаг (дагшан П. Трифонова) мурсыөөндэ түүрү эргэдэ ябана. Энэ таһагай наймаада шад эхэнхидэ фотоаппарат, радиоприёмник, мотоцикл гэхэ мэтэ зүйлүүды наймаалдаг юм. Наймаагшад нүхэд Баландина, Шиншикина гэгшэд өһөдөө уялыг хонго дүүргэжэ шаддаг, худалдаа багшадта хайнаар хандадаг байна.

А. Пастухов.

Жэлэйнгэ даалгабарин ноябрийн 7 хүртэр дүүргэхэнэ

Улан-Удын «Красный транспорт» гэжэ олзоборилгын артель коллектив энэ жэлэй 9 нара 10 үрэй туршада 11 харингаа даалгабарин дүүргэжэ. Тини хайлдэнь өмдөйл бүри үндэр туйалтаар утгалта тула ноябрийн 7 болотор жэлэйнгэ даалгабарин дүүргэжэ, 60 мянган хэрнэй продукци түсбэһөө галуур үйлдбэрлэхэ гэгэн уялга тус коллектив абаба.

Морёор ашаа зөөгшэдэй бригады (бригадирны нүхэр Судомойкин) илангаяа хайнаар хүдэлмэрилшэ мун шифернууд нүхэд Клементий Хомяков гэгшэд тэдэниэ гэгдэн дээгүи.

П. Ловцов.

Үбэлдэ бэлдэхэлы оройтуулна

Үлэр ерэхэ тудам үбэл ойртожол байна. Үбэлэй үедэ бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллахын ба продукци үйлдбэрлэгын эршы заахыншы худалдахагуйн тулада предприяти бүхэнэй коллективтэд бэлдэхэлэй хүдэлмэри саг соонь, хайнаар хэжэ эрэгтэй. Үбэлы бэлдэхэл хайнтайгаар утгалтан предприятинуудай коллектив продукци үйлдбэрлэхэ гүрэнэй түсэб амжалтатайгаар дүүргэдэ байһаниин урда жэлнүүдэй дүй дүршэлһөө харагдана.

Гэхэ зуура, үбэлдэ бэлдэхэлэй хүдэлмэри Улан-Удын паровозо-вагон заводто мүнөө тон муугаар ябуулагдажа байна. Заводой начальнаа урил, майн 22-то заводойноо ажахын бүхэ хүтэлбэрлэгшэдтэ үбэлдэ эртэнһээ бэлдэхэ, үйлдбэрлин болон хүдэлмэрилшэдэй ажагууд гэр байранууды заһаха, дулаалха, түлөө болон бусад зүйлүүды хүсэл хүрхөөр бэлдэхэ абха тухай тус тустан захиралта үгэнэ байна. Тэрэ гэгээр нилээд үнхэн болобо. Үнгрэһэн энэ болзор соо бэлдэхэлэй ехэ хүдэлмэри хөгсдэжэ байгаа. Тус асуудалда хариуцагатайгаар хандаһан цехүүдэй хүтэлбэрлэгшэд коллективтэйгээр хүсөөр зарим тэды хүдэлмэри ябууланхай. Гэхэтэй хамта, ажахын шуудан шуухала энэ асуудалда

хамаагүйгөөр хандаһан зарим хүтэлбэрлэгшэд үбэлдэ бэлдэхэлы ехээр удааруулаба. Иймэ байдалай эсэстэ үбэлдэ бэлдэхэлэй тухай заводой начальнайгай № 39 захиралта дүүргэгдэнгүй үлэб. Паровозо-хабаралгын цехын начальник нүхэр Иванов, заһабарида асаргадһан паровозууды задалдаг цехын начальник нүхэр Стрельников, вагоно-механическа цехын начальник нүхэр Черненко ба бусад үбэлдэ бэлдэхэлэй хүдэлмэри хангалтагүйгөөр ябуулжа байна. Эдэ хүтэлбэрлэгшэдэй гэмээр мүнөө болотор паровозо-хабаралгын, паровозууды задалалгын ба вагоно-механическа цехүүдэй үүдэнүүд заһагдаагүй, задалгай заһада, цехүүд соохи гэрэд үгдэг фарынуудта шэл хэгдэгүй, мун цехүүдэй газра доогуур хэрэглэгдэхэе болһон түмэр түдгэнүүд ообоолтой хэбтэнэр.

Заводой цехүүдэй хушалтанууды шэнэлэн заһаха уялгаатай барилгын организаци (начальникынь нүхэр Перевезев) бүхэли зун соо паровозно комбинатай цехүүдтэ заһабарила хэбшэны, урагшаа ябаагүй. Паровозо-механическа, механико-комплектовочно цехүүдэй фарынуудта шэл табигдахаа байтагай, хушалтануудын хэжэ дуунагдаагүй байха юм. Тинэ дээрһэнэ паровозно

комбинатай олохон цехүүд мун задалгай зайдан байһаар. Үбэлдэ бэлдэхэлэй хүдэлмэрилшэд тугдэхын тулада байрын-комбинатнаа таһагай начальник нүхэр Калинингов ямаршы үүсхэл оролдожо гаргангүй. Энэ таһагай хүдэлмэрилгэдэ гэр байранууды наймаагшад домологдон 150 мянган түхэрнэй хахадыншы ашарилгүй байһаар. Заһабарилада хэрэгтэй барилгын зүйлнүүдээр заводой цехүүды саг соонь гүйсэд хангаһаа, домологдон мунгэнэй ехэн хубин ашаглагдаха байгаа. Иймэ лэ аргааһаар ажаллажа биднэ дань заводой ТЭЦ-эй хүдэлмэрилшэдэй байдаг № 3 гэртэ заһабарин дэнэгүй. Түсбэй ёһоор сентябрь 30-да заһабарилагдажа дуунагшад хүсэд хэдэн олон гэр байранууд шэглүүрин, пешэнүүдынь мун барилжа хүдэлмэринүүд дүүргэгүй байһаар.

Үлөөд байһан энэ болзор өмдөйлдэ бэлдэхэлээр ехээн хүдэлмэри хэжэ болохо байна. Тиниин заводой дирекци, партийна комсомольскэ организацинууд дурсагдаһан дутагдалнууды орой үдэрнүүдтэ усадхын тулада нэгшье үдэр гэгнүй, үбэлдэ бэлдэхэлы эрид түргэдэхэ ёһотой.

В. Кокорин.

ДУУ МАЛАА АТАР ТАРГАНААР ҮБЭЛЖҮҮЛХҮН ТҮЛӨӨ ТЭМСЭЭ!

☆☆☆

Барилгын харын ябаса тухай

УДАРА-СОМОН. (Телефоноор 104). Кударын аймагтай холбоотой октябрийн 1-нээ ноябрийн 1-нээр сонсохдогдонон барилгын харын эдэвхитэйгээр оролсоо хэн. Эдгээр үүдтэ Ленинэй нэрэмжэтэ колхозо илангаяа ехэ хүдэлмэри хэргэ байна. Эндэ хойто жэлдэ барилга дүүрэхэ хүнэй-товарна комбинато фермын нуури октябрь соо дүүргэгдэхэнэ. Гадна, 1000 шой байха, 100 үнээдэй байха үнээгэ типовой байрануудай нуури хүнээндэ малтагдажа байна. Хүдэлмэрингөө хажуугаар барилга Октябрыска социалистическэ революциин 37 жэлэй ойно шэртэй дашарамдуулан ноябрийн 7 болотор 95 тугалай байха нэвчлөвэй байра барилга, малшадад бэлдэхэ гэжэ шийлэбэ.

Хозой правлени барилгынгаа бригадада хүдэлмэришэдые, мори унаа нэмэжэ үгөө.

Барилгын нара мүн тэршэлэн «Путь Октября» колхоздо найнаар ябаса байна. Энэ жэлэй үбэлжэлгын үедэ колхозой нинтын мал харуул сэвэр, уужам, дулаан байрануудаар хангагдаха юм. Энэ харын дүүрэтэр 100 тугалай байха, 800 хургадае түлгэдэггүй байрада байлгажа түлжүүлхэ нэгэ-нэгэ типовой шэнэ байранууд ашаглалгада оруулагдаханэ. Мүнөө эдэ байрануудай доторхи хүдэлмэри хэгдэжэ байна. Малые дулаан байрада оруултар үнээдэй байха үшөө нэгэ типовой байра барилгада дүүргэгдэхээр хараалагдана. Эндэ мүнөө малай хуушан байрануудые, хашаа хорхойнуудые заһабарилжа, дезинфекци хэхэ хүдэлмэринүүд үргэнөөр ябуулагдажа байнхай. Гадна, малаа үбэлжэлгын үедэ бардам хүрэхэ үбнэ тэжээлээр хангагханэ түлөө колхозингууд болон механизаторнууд үсэд оролдосотойгоор ажаллажа байна. Мүнөө

эндэ үбнэ хуряалга үшөө үргэлжэлнөөр, полнинууд дээрхи солоомо наринаар хуряагдан абтана.

Хүүлэй үедэ малай байрануудые барилга мүн тэршэлэн Ждановой нэрэмжэтэ колхоздо үргэнөөр ябуулагдаха.

Гэбэшье, барилгын нарада аймагай бүхы колхозууд эдэвхитэйгээр оролсобо гэхын аргагүй. Маленковой, Сталиной нэрэмжэтэ колхозуудта малай байрануудые барилга муугаар ябуулагдажа байна. Эдэ колхозуудай барилгын бригаданууд хүдэлмэришэдөөр үсөөн. Тэрэ саанаа барилгашад ондоо хүдэлмэринүүдтэ ябуулагдаха. Сталиной нэрэмжэтэ колхоздо энэ жэл малай типовой найн нэгэшье байра шэнээр барилгажа, ашаглалгада оруулагдаггүй.

Эдэ хоёр колхозууд түрүү колхозуудай жэшээгээр энэ нара соо малай байрануудые барилгын, хуушануудые заһабарилгын хүдэлмэрине үргэнөөр ябуулха зэргэтэй.

Ф. Хандархаев.

Малшадай эдэвхитэй ажал

Социалистическэ хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ тухай Коммунистическэ партиин, Советскэ правительствын анхарал оролдоггээр зоригжонон Хэжэнгын аймагай Сталиной нэрэмжэтэ колхозой гашууд адуу мал үсхэбэрлэхэ гүрэнэй түсэб дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхэ гэнэн уялга абahan байна.

Тихэ зуураа, артелиин гашууд адуу малдаа бардам хүрэхэ тэжээл бэлдэхэ хэрэгтэ хамаг хүсээ элсүүлэхэ энэ. Тэднээр үбнэ хуряалгын үедэ малдаа бардам хүрэхэ набшаната ба шэмэтэ тэжээл бэлдэн, силос дарахан байна.

Тэжээл бэлдэхэлэй эхилхэтэй хамта КТФ-гэй бригадын (дагшань нүхэр Б. Дымбрылов) үбнэшэд үдэрэйнгөө нормонуудые үргэлжэ үлүүлэн дүүргэдэг байгаа. 65 наһатай машинист О. Субатов, К. Тышкеев, Ц. Доржиев гэгшэд илангаяа шалгархан юм. Мүн нури хаядаг колхозингууд Даша Жигмитов, Бальжинима Мархаев гэгшэд үдэрэйнгөө нормые үргэлжэ үлүүлэн дүүргэдэг байба.

Хүнэй-товарна фермын хүдэлмэришэд үхэр малаа олошоруулхын, тэднэйгэ абтаха ашаг шэмьен арьбадахын түлөө шангаар тэмсэнэ.

Тэршэлэн үндэр наһатай колхозингууд Доржо Санхиров, Дулмажан Галшиева үбэл болотор адуу малнуудаа таргалуулхын зорилгоор бэлшээрэй найнтай газараар адуула.

Мүнөө бүхы гүүргэнүүдэй малшадай дунда октябрийн урда тээхи социалистическэ мурьсөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Колхозой хүтэлбэрлэгшэд мурьсөөнэй дунгые саг сагтань гаргажа, илагшадта дамжуулгын Улаан туг барюулдаг, тэднине хүндэлэлэй доскада гаргадаг байна.

Партийна организациин арба гаран агитаторнууд малшадай дунда элдэб темэнуудээр лекци, хөөрлөдөөнуудые саг үргэлжэ үнгэргэнэ.

Б. Дымбрылов.

Ш. Бадмаев.

Цыреновын Улаан

Мүрөө алдаһан, нэрээ хухарһан хүн

Үнишье бэшэ, үнгэргэгшэ хабарай нэгэ сэлмэг үлөөгүүр хэн. Бадма үбгөн үнээдэ адуулагшанда туужа үгөөд, гэртэ бусажа ябатарая Балма хүшэнгүй уулзаад, наранда игаажа, хөөрлөдөжэ нуушаба.

Энэ үедэ Гуранай араар, отгоргойдо тулама уудаа шара тооно татана, моторой абан соностоно. Уданшье гүй «ИЖ-49» маркын мотоциклын хойно сагаан пулаадтай, бараг залуу эхэнэрие һундалдуулан, нодэндөө томо хара шэлтэй, 50 һайса гаран наһанай хүн, тэрэ хоёрые шүүд дайруулан алдажа, хажуугаарнь шурдгүүлэл гарашаба.

—Ай зайлуул!..—гэжэ айхатар эхээр сохохо зуураа,—үгы энэшин хэнэй хүбүүн бэ?—гээд Балма хүшэн асууна.

—Юу хүбүүн гэнэт, энэтай колхозой шалгалтын комиссийн даашуун Борис Цыреных гэгшээл даа...—гэжэ Бадма үбгөн энгүүтэйхэнээр харюусана.

Үгһөө уламжалан «үгы эвэшин урдан Бальжинима хамнай!..» яахдаа, али хирэдэ Борис болонгон гэжэ Балма хүшэнэй асуухда, Бадма үбгөн ухаамгай һонор, үргэрбэшье һаа колхозой хэрэгтэ «гараа табилаад» байдаг, үгэ хэлэндэ бэрхэ хүн хэн туладаа, «Та байзагты, энээнэйтай үлгэр түүхэн нимэ юм гэдэг» гээд тэрэ хүнэй намтарые гэхшүүлэн хөөрөжэ захална.

—Залуудаа Цыренов Бальжинима хамнай даа. Олонинтын хэрэгтэ хабаалсадаг, нотогай эдэвхитэйдэй нэгэн, харюусалгатай тушаалда яһада абahan хүн гэшэ хэн ааб даа. Тээд, «хоёр хүлтэй хүнөө байтагай», дүрбэн хүлтэй морин бүдэрдэг юм, тэрэгээр яахамнайб. Гэнэт, тинхэше үгы аад, барһан... эхэнэртэ эльгэ нимгнтэй хүн байшоод лэ, тэрэингэ болохо мүрөө алдаһан, нэрээ хухарһан нүхэр юм даа.

Айл гэр боложо, ажаһууһан һамгадые тоолоходо эгсэ дожин болодог юм гэдэг. Нёдондо Сэндэмэ-тэе эблэрээд, сэдхэлдэе байртай, эрьен-эрьен хаража, эльбэн-эльбэн һуухадаа, «одоошье урбахагүйб, олон тээшье гүйхгүйб» гэжэ «ама алдаһан» юм гэдэг. Тээд, Сэндэмэин саала тээ Цыренжид гэжэ баһал инга урин эхэнэрей байхада, хараһаар байжа дурлаад, уулзаһаар байжа уяраад, мүнөө хабар гэртэе зөөжэ ябшоо гэдэг. Мүнөө энэ хойноо һуулаад хонгирсо харайлдагынь тэрэ хониншон Цыренжид ха юм даа.

Зай «тэрэше—тэрэ, тэхэше—ямаан», энээнэе орхиэ саашань, шалад яахамнайб. Богондор хэлэбэл, саг сагтань тааруулжа, нэгэ үедэнь —Борис, нүгөөдэнь —Бальжинима гэп байхада «шэнэ ахайдань» таатай байха гэжэ хоёр нэрэтэй болоһон хүн юм даа.

—Бү мэдэе даа,—гэжэ Балма хүшэн эхээр гайхажа хөөрөнэ,—«наһатай болоходоо, нотогтаа ержэ һуурижаха, колхоздоо шалаха зэргээрэ туһалха гэжэ хүнби» гэжэ нэгэ хэлэ бэлэйл.

—Тэрэинэйше дэмы хэлэн, хоон үгэ байшоо даа,—гээд Бадма үбгөн шэг шарайгаа гэнтэ ондоо

болгожо, эхээр гомлоһон, гашуудан янзатай хөөрөжэ үргэлжэлнэ.—Үбгөн миннише болоод үзэхэдэ Цыреновийн колхоздоо туһалжархинанин үсөөн.

Та болоод үзэгты, парти, правительствоний арад зоной ажаһуудалые улам саашань һайжаруулха, энхэ элүүр, гоё һайхан болгохо гэжэ үдэр бүрин анхарал оролдогго гаргана гэшэ бээ. Тээд, Цыренов хада эрдэмтэй номтой, колхозой хүтэлбэрлэгшэдэй нэгэн гэжэ нэрэтэй, томоотой үбгөн хүн аад, жэлдэ нэгэ һамга нэлгэжэ ябахдаа, манай залушуудда һайн жэшэ харуула бэшэ.

Тинхэдэ, 1946 оной үсэр «Коминтерн» колхозой түрүүлгшэ байтараа «хочмой холбог, колхозой зөөри үридэг» гэжэ намнуулаад байхдаа, «Оронгодоо ержэ, урсхан түхээрхэм, ажал хэжэ, артельдэ» туһалхам» гэхэдэнь, колхозой правлени алаг морёо унуулжа, ангуушан болгожо табла хэн. Тээд, хоёр гурбан жэл соо энэ ангуушан хулангын хамарһаа шуһа гаргаггүй. Харин тэрэ морёодоо колхозой ой тайга биллэн гэжэ өөртөө барилгын модо зөөжэ, айхатар эхэ гэр байра түхээрээд, тэрээнэ нёдондо жэл 15 мянган түхэригээр аймагай элүүрие хамгаалха таһагта худалдаа хэн.

Энэндэе урмашанан Цыренов «энэй юрэдөө ухаантай!..» колхоздо хүдэлжэ яахоб, хоёрдохон байрааа түхээржэ хорин мянга хүргэхэб гэжэ шэбшээд, мүнөө баһа нэгэ томо ордон түхээржэ эхилэ. Правленинээ морн абахдаа «колхозой лессник» гэжэ нэрэ зүүлэн байна. Тээд, лессингэй ойдо ябангүй, орон дээрэ хэбтээд уялгаа «дүүргэлэг» юм. Тинмһэнэ энэ жэл соо модоной билет худалдаһанһаа түсэбэй ёһоор 6 мянган түхэриг мүнгэн колхоздо орошо болохо ёһотой аад, гансашье мүнгэн ороогүй.

Нүхэр Цыренов үнгэргэгшэ үбэл колхозой 33 галуу харууһалха даалгабартай болохо, колхозноо гурбан тэргэ зөлнөк, 30 пүүд таряанай һүүл газасаа абаашажа, галуудтаа дүтхэн буулгаа хэн. Али зэргээр галууноудаа эдэлдүүлээ юм—бү мэдэе, зүгөөр хабар болоходо гурбан үрээр дальбараа, гутанхай үлгэгшөө ондоо үр гаргажа, колхоздо тушаһан юмэ байгаагүй.

Шалгалтын комиссийн гэгшүүн хүн хадаа суглаа зүблөөн дээгүүр колхозой хүдэлмэришэи али олон дутагдалнуудые тооложо, нодарга зангилаад, үбсүүгэе шаажа байжа, газар дорьботор хашхардаг байбашье, үглөө үдэрын болоод лэ өөрынгөө ажал хэжэ байдаг. 80 соото газар эдлээд, 8-шые ажалта үдэр олодоггүй, абаха болоходоо артелиин гашүүн, үгэхэ болоходоо өөрын ажалтай хүн һуудаг гэшэ. «Холшор эхэ хотондоо харша, холбог «ноёи» колхоздоо харша» гэжэ мүнөөнэй шэнэ үгэ бии болоо юм, тэрэ тон зүб даа, гээд Бадма үбгөн үгөөе дүүргэнэ. Тинхэдэнь, Балма хүшэн «үнхөөрөөшье тинмэ» гэжэ зүбшөөб.

Д. Ричинов, Р. Цыренов. Иволгын аймаг.

Бэлдэхэл муутайгаар угтаба

Октябрийн сомой «Путь Ленин» колхоз (Мухаршэбэр) 1954 ондо үсхэбэрлэхэ гүрэнэй түсэб холо дүүргэгдэ. Мүн малакалай продукция эндэ тон багаар абтана. Мала ондо энэ колхозойхид фураажэ үнээн бүхэнөө оройдоо 508 тугалай хаан, тахяа бүриһөө 28 үнээ абahan, тэршэлэн хонинной ноолшалха түсэб дүүргэггүй үнгэрэ байха юм.

Тингэбэшье, эдэ хүдэлмэринүүд эндэ мүнөө үедэ огто зогсоогдоһон байна. Бэлдэхгдэн набшаната тэжээлын мүнөө хүрэтэр ойноошье асарагдаагүй, гутаж хэбтэхэ юм. Гадна, малай байранууд заһабарилганагүй. «Бабкина падь» гэжэ газарта хонинной байра барилдажа эхилхээр хэдэн нара болоо. Тээд, энэ байра мүнөөшье хүрэтэр барилдажа дүүрэггүй. Эндэ мал уһалха худагые малтагдаагүй. Колхозой центр—Бар тосхондо һаамхай үнээд ба жэжэ малнууд үбэлжэхэ юм. Гэбэшье, эндэхи байранууд заһагдаагүй, дулаалдаагүй байнаар. Мүн малайн бусадшые байранууд нимэ байдалтай, Малай харууһалгые һайжаруулха талаар туһаламжа үзүүлхын тулада колхоздо Гашейн МТС-эй 2 ветеринарна хүдэлмэришэд байрланхай. Гэхэ зуура, эдэ

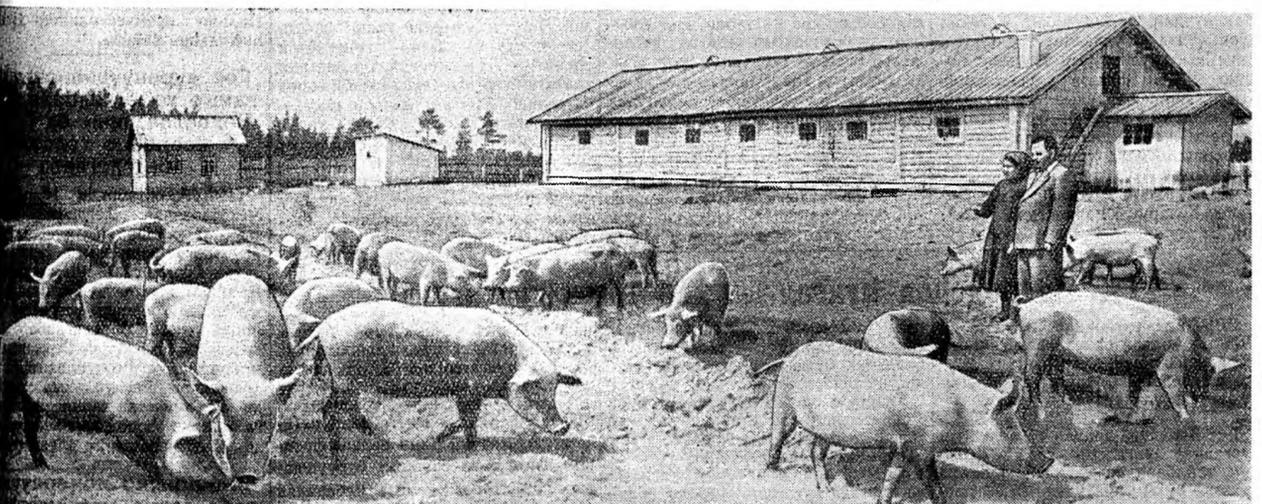
нүхэд эндэхи малшада туһаламжа багаар үзүүлнэ.

Колхозой партийна организаци, тэрэнэй секретарь нүхэр С. Горюховский малшадай дунда агитационно-инитын хүдэлмэри эхилхэнэгүй. Тинмһэнэ колхозой малакал мүнөө хүрэтэр хуушанай аргаар эрхилэгдэнэ, малынь хүйтэй, уйтан байрада байлгалада, муугаар харууһалагдана. Имагтал парторганизациин гэмээр эндэхи колхозингууд колхозно барилгашад республиканска зүблөөндэ хабаалгашад хандалгатай мүнөө болотор танилсуулагдаагүй байна.

Иймэ байдалые саашадан тэсэжэ болохогүй. Колхозой правлени, тэрэнэй түрүүлгшэ нүхэр М. Иванов малай үбэлжэлгэдэ бэлдэхэ аһахаралдаа абажа, энэ хүдэлмэрине эрид һайжаруулха зэргэтэй.

Б. Дымбрылов.

Ш. Бадмаев.

Улаан-Удин меликомбинатай хүдэлмэришэд Сэлэнгын аймагай Тельманой нэри шешкэ колхоздоо малай байра барилга, ажал эхэтэй хүдэлмэринүүдэе жэригдэхэ талаар ехэ туһаламжа үзүүлнэ. Тус коллектив өөрынгөө предпринятиин модо баша газарта гахайн фермэ барилга үгөө. Тэндэ гахайн типовой байра, тэрэ талаалха склад, тэжээл булуулха кухин гэхэ матэ барилданхай. Гадна, ком-

бинатай хүдэлмэришэд колхозой хүнэй-товарна племенной фермэдэнь дүүжэн харгы тождохо, силос дараха хэдэн траншей малгажа үгэһан байна. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Тельманой нэрэмжэтэ колхозой гахайшан Д. А. Любеева, меликомбинатай директор Ф. Дронов гэгшэд шэнэ байрада ороһон гахайнуудые хаража байна.

Хүнгэн промышленностин шэнэ барилганууд

1. БАРНАУЛЬСКА ХЛОПЧАТОБУМАЖНА КОМБИНАТ

Имагдахи табанжэлэй түсөөр барилдаһанай ёһоор, Обь мурэнэй эрье дээрэ, Барнаул городто шэнэ хлопчатобумажна томохон комбинат барилдажа байна. Комбинат эрэн-нэхэхэ гурбан, мүн хубсануудта элдэб гоёлтонуудые тааруулха хэхэ хоёр фабрикануудтай, комбинатин ехэ гэр барилгануудтай юм. Комбинатай барилгын аймаг 85 гектар газар эзэлнэ. Энэ комбинатдоо байгаа үйлдэбрийн гэрнүүд 2,1 миллион кубометр станжатай юм. Комбинатад 367 ажил ээрэлгын түхээрлэгнүүд ба станжанһаа дээшэ нэхэлгын станжуудта тождоодохо байна.

Барнаульска комбинат Ташкент шэнэ хураггүй ехэ хүсэтэй байртай. Тэрэ хадаа мүнөө Ивановска комбинатин бүхы предпринятиудай ехэ байһан эд бүдэй хахадһаань энэ жэл бүри үйлдэбэрлэн гаргана байна.

Барнаулда нэхэгдэн үйлдэбэрлэнгэ бүдүүд элдэб янзын байха. Мала-нэхэлгын нэгдэхэ фабрика барилдажа, элдэб унган сатин, кашимир болон бусад бүдүүдэе үйлдэбэрлэхэ юм. Хоёрдохон нимэ фабрикань малай шанартай сатин, вуаль мурэн бүдүүдэе гаргаха. Туркменистан фабрикань хилэн, бархат үй-

рукинүүдэнь 90 процент хэгдэн, хирпинсэ табилгын 80 процент дүүргэгдэн байна.

Гэр байрын, мүн культурна барилганууд эхээр хэгдэхэ. Комбинатай тосхондо 4—5 дахбар гэрнүүд барилдажа байна. Тэднэй дэргэдэ магазинууд, мастерскойнууд, хэлхэ холбоной предпринятиуд байха.

Мүн эндэ комбинатай клуб, больница, бани, гостиница, нинтын эдөө хоолой газар, тэрэ тоодо 200 хүнэй багтахэ столовой фабрика-кухни, ресторан, хэдэн кафе байха юм. 10 жэлэй хоёр нуруулы барилдахаар хараалагдана. Мүнөө тэрэнэй нэгэиниш барилдажа байна. Тосхойной бүхы харгануудта асфальт хэгдэхэ, мүн тэндэ модон һуулгагдажа, но-гооруулагдаха юм.

Городой коммунальна ажахые хүгжөөлгэдэ мүнгэн эхээр һомологдонхой. Комбинатай гаргашаар городской гол канализационно коллектор барилданай байна. Городой центрые комбинатай нэгдэхэ Калниний нэрэмжэтэ проспекты шэнэхэн һайжаруулгада нилээд ехэ мүнгэн зөөри һомологдоно. Эндэ хараалагданай гэр байрануудай ба культурна барилгануудай хэгдэжэ дүүрэхэдэнь Барнаулай түхэл шэнжэнь нилээд хубилха байна.

Коммунистическэ парти, Советскэ правительствэ арад зоной ажана амгалан байдал тушаа гол анхара-

лаа табилда. Имагтал манай орондо Барнаульска шэнги нимэ комбинатуудые барилга болохо байна. Энэ комбинатай үйлдэбэрлэн турүүшын бүдүүд үнишье болонгүй цехүүдэе гарахан лабтай.

А. Попов, Барнаульска хлопчатобумажна комбинатай дирекциин главна инженер.

2. ВОЛГОДОХИ ТЕКСТИЛЬНЭ ГИГАНТ

Камышинһаа хойнохоно текстильнэ промышленностин угаа ехэ предприняти—Камышинска хлопчатобумажна комбинат барилдажа байна. Тэрэ сүүдхэ бүри миллион шахуу метр батист, сатин, ситец, хилэн мэтын бүдүүдэе нэхэжэ гаргаха юм.

Волга шадарай хэдэн арбаад квадратна километр шэнэ газарай талые тус комбинат эзэлнэ. Мүнөө энэ барилга дээрэ баян техникээр хангагданай мянгаад хүнүүд хүдэлмэришэе байна.

Барилгы хэрэгсэлнүүдээр ханганын тулада туһалбарин предпринятинууд — заһабарилгын-механическа завод, электромеханическа, сантехническэ болон арматура мастерскойнууд, модо болбосоруулгын комбинат бии болгогдонхой. Мүн сидликатна хирпинсэ, шлакобологудые үйлдэбэрлэхэ завод ба бусад предпринтинууд барилдажа байна.

Ээрэлгэ-нэхэлгын нэгдэхэ фабрикын барилга дүүргэгдэхэ дүтлөө. Энээнэй үйлдэбрийн корпус 7 гектар газар эзэлнэ. Комбинат табан нимэ фабрикатай байха. Тэршэлэн хубсануудта гоёлтонуудые тааруулан хэхэ гурбан фабриканууд барилдахаар хараалагдана.

Комбинатай станогоудые байгуулхын тулада түрүүшын 16 мянган квадратна метр үйлдэбрийн талмай бэлдэхгдэ.

Камышинска комбинат мүнөөнэй түрүү техникэтэй байха. Гансахан станогоудын 15 мянгаһаа дээшэ байха юм. Үндэр механизаци ба автоматизациин ашаар дунда зэргын мэргэлтэй ээрэгшэ 2 мянган ээрэгшэ, тинхэдэ нэхэгшэ 100 станок хангаха аргатай болоно.

Хубсананда гоёлтонуудые тааруулан хэхэ фабрикань мүн лэ опьнто машинануудтай байха юм. Эндэ автоматика үргэнөөр хэрэглэгдэхэ. Хүдэлмэришэдэй бөөн элүүр энхлэе сахиха талаар зохиистой эрхэ байдал хангагдаха байна. Комбинатай цехүүд соо агдар оруулха хүсэтэ түхээрлэгнүүд хэгдэхэ юм. Үйлдэбрийн бүхы гэрнүүд соо үдэр хэрэглэхэ лампанууд байха.

Цех ба фабрика дотор олон янзын харгы замууд түхээрлэгдэхэ байна. Комбинатай барилгын талмайһаа холо баша газарта хүдэлмэришэдэй ехэ тосхон бии болоо. Тэндэ хэдэн мянгаад барилгашад ажаһууна. Тэ-хэ үйлдэбрийн гойнууд гэрнүүд талда тээшэ зурылан хубарна. Тосхондо клуб, больница, поликлиника, арбан жэлэй нуруулы, текстильнэ техникум, столово, хэдэн магазинууд ба бусад культурно-ажалуудай эмхи зурганууд бии. Гурбан дахбар хэдэн арбаад гэрнүүд, 560 хүнэй һууритай ехэ кинотеатр болон бусад барилганууд болхоогдожо байна.

Нэгэ хэды сагай үнгэргэхэдэ тус тосхон текстильцигүүдэй ёһотой гэгшын город болохо юм.

Тэршэлэн текстильнэ комбинатай барилга хуушан Камышинай түхэл шэнжые танигдаһагүйгөөр хубилгаха байна. Мүнөөнөө эхилдэ, эндэ олон дахбар гэрнүүд, асфальттай шэнэ үйлдэбрийн бии болохо байнхай. Городто текстильцигүүдэй Ордон барихыг тулада мүнгэн зөөри һомологдонхой. Мүн нинтэ һуралса-лай һуруулинууд, техникумууд ба бусад барилдажа юм.

Город текстильнэ комбинат хоёр хойнодо олон хүнэй һууритай автобусууд ябадаг. Комбинатай ашаглалгада оруулагдахалань түмэр ба улан замууд хэрэглэгдэхэ байна. Комбинатай һаял барилдажа байһан болобошье, эрхмн мэргэлтэй хэдэн зуугаад текстильцигүүд хэрэгтэй болоно. Серпуховодо, Ивановода, Ташкентдэ, Ленинградта, Москвада кадрнууд бэлдэхгдэжэ байна. Хэдэн зуугаад залушууд профтехуруулинуудта, техникумуудта, дээдэ һуруулинуудта һура-на. Залуу мэргэлтэдэй зариманин комбинатад ерихэй.

Нэгэ хэды сагай үнгэргэхэдэ, волжско текстильнэ гигант өөрынгөө түрүүшын продукция үгэхэ байна. Камышин городлоо хэдэн миллион метр эрхмн шанартай, гоё бүдүүд Эхэ оронойнай зүг бүхэн тээшэ эльгээгдэхэ юм.

А. Сушкин, Камышинска хлопчатобумажна комбинатай директор.

Уран зурагай музей соо

Бурят-Монголой уран зурагай искусствын музей Советскэ Союзай музейүүдэй дунда һая бин болгодоһон музей юм. 10 жэлэй саада тээ энэ музей эмхидхэгдэ һэн. Тэрэ сагнаа хойшо хэдэн мянган урагшад, студентэр, худалмэршад, албахагшад ержэ, музейе харана. Эдэнэр XVII зуунжэлһээ эхилэн, мүнөө үдэр хүрэтэрхи ородой классическа уран зурагай искусствын зохёолуудтай һонирхон танилсана.

Энэ жэлдэ республикын музей БМАССР-эй арадай уран-зурааша, РСФСР-эй искусствын габьяата ажал-ябуулагша Ц. Сампиловай зохёолуудта зориулагдан тусхай выставкэ эмхидхэ.

Октябрин 10-һаа эхилээд, тус музей шэнэ зүйлнүүдэ элбэг олоноор табигда. Эндэ урдань 180 зохёолууд байһан аад, мүнөө уран зурагай, графикын, скульптурын, керамикай элдэб зохёолууд, мүн Хитадай, Японин болон бусад гүрэнүүдэй уранзураашадай, уран дархашуудай 400 зохёолууд асарагдаба. Жэшээлхэд, XVII зуунжэлһээ XX зуунжэл хүрэтэрхи ородой уранзураашад — Боровиковский, Ксенофонтов, Айвазовский, Шишкин, Киселев, Серов болон бусадай зохёолууд музейдэ табигданхай.

Советскэ искусствын таһагта академик Яковлевай «Москва шадар» гэһэн зураг, Морозовой «Волга дээрэ» гэһэн пейзаж, Маленковичын зураһан СССР-эй Верховно Соведай депутат Дарья Гармашын портрет гэжэ мэтэ зохёолууд, тэршэлэн манай республикын уранзураашад Ц. Сампиловай, Г. Павловай, А. Тиминэй, Р. Мэрдыгеевой, А. Окладниковай, Е. Неволингай, К. Сергеевой болон бусадай зохёолууд олоороо табигданхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: музейн нэгэ таһаг соо. И. Филиппов.

Атомна зэбсэг хорихы дэлхэйн бүхы арадууд эринэ

„Дагунбао“ газетын корреспонденттай Сокхей хөөрөлдөбэ

ПЕКИН, октябрин 18. (ТАСС). Синьхуа агентствын дамжууланай ёһоор, индийскэ парламентын гэшүүн, «Арадуудай хоорондын эб найрамдалыс бэхжүүлһэнэй түлөө» уласхоорондын Сталинска шангай лауреат генерал-майор Сахив Синг Сокхей «Дагунбао» гэжэ Тяньжинска газетын корреспонденттай хөөрөлдөбэ. Тийхэдэ Зүүн-Урда Ази тушаа Маниллада һаяхан баталагдан агресивнэ хэлсээнэй хойшологдууд тухай дэлгэрэнгүйгээр тогтожо хэлээ.

Сокхей ингэжэ хэлээ. Колониализмын ба хүжэнги бэшэ ороонуудыс дарлаха үеын бусалтагүйгөөр үнэргэнь ушөө ойлгоогүй байһан Холбоото Штадууд, Англи ба Франци гэжэ зэргын империалистическэ ороонууд «Зүүн-Урда Ази хамгаалалгын хэлсээ» баталһан байна. Азинн арадууд өөһэднүүд хуби заяанай эздэ болохо ёһотой байһанаа, өөһэднүүд ажабайдалай ба культурина хэмжээсэ түргэнээр дэвшилүүдэ шадаха байһанаа мүнөө мэдэрээд, эдэ зорилгонуудыс бэелүүлхын түлөө тэмэжэ байна. Империалистическэ гүрэнүүдэй аша туһада саашааа дарлуулан мүлжүүлжэ байһаа тэдэнэр хүсэнгүй. Зүүн-Урда Азидахи сэрэгэй болго Тоон Урда Азинн гол ороонуудай хабаадалсаагүй байһан баримтаһаа энэ хүсэлын элээр харагдана. Тийн Хитадай Арадай Республика, Инди ба Бирма бэс бэсынгэ суверенитетыс сахиха, эбтэйгээр ажабайха, дотоодынгоо хэрэгүүдтэ хамаадалсахагүй, тэгшэ эрхын ба бэс бээдэ ашагтай байһан үндэһээр худалдаа наймаа эрхилжэ 5 принцип суосхоһон байна. Эдэ принципүүд ба эндихин бусад арадуудай хоорондо баталагдан һан нимэ хэлсээнүүд халаа эб найрамдалыс хангаха ба энэ райондо найлбаран бадаралга туйлаха найдабари боложо үгэнэ.

Манилада баталагдан хэлсээн Зүүн-Урда Азида эб найрамдалыс хангаха бэшэ, харин европейскэ ороонуудай болон Холбоото Штадуудай колониальна интересуудыс хамгаалха зорилготойгоо хэдгэһэн байна. Энэ хэлсээн Нэгэдэмэл Национуудай Организациин Уставай дүрмүүдтэ ба худалһан тэд харша, тиймһээ, хуули бусын документ болоно. Энэ хэлсээн уласхоорондын харилсаануудыс түгшүүрлэтэй зандан үлөөжэ ба бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал бата бэхээр тогтоолодо наад ушаруулаха зорилготой юм. «Гэрэмжэтэй байхыень, эб найрамдалыс һуларуулаха зорилгоор США-гэй ба тэрэнтэй нүхээснэ ороонуудыс тоолохо үндэһэ баримта олгоно. Үйлдэбрингөө ресурсуудыс хүжөөжэ гэжэ тэдэнэй эрмэлзэжэ байһанын шэнэ гайхамшагта амжалтануудыс туйлаха арга олгоно. Энэ эрмэлзэлгын научна ба техникескэ талаар харилсан ажаллалга тухай советско-хитадай хэлсээгээр мүнөө улам баталдагдана. 141 промышленин томо предпринятиудыс бариха хэрэгтэй Хитада Советскэ Союз туһалжа байдаг гэжэ би мэдэнэ. Мүнөө Советскэ Союз хадаа социалистическэ ёһотой анхаар хандуулан, 15 предпринятиудыс нэмэжэ барилгалан туһаламжа үзүүлжэ гэжэ байна. Хитадай хүжээлтэ Азинн, Африкын ба Латинска Америкын бүхы арадуудта үлгэр жэшээ боложо үгэнэ. Хүжэнги бэшэ ороноуд гэдэгүүд хитад арадай агуу-ехэ туйлалтануудһаа жэшээ абанан, өөһэднүүд үгүрэл яларалһаа гараха замыс мэдэжэ абаха гэжэ би хүсэд энтгэнэб.

Хитад арадай асарин ехэ зохёон байгуулах ажал бүхы дэлхэй дээрхи эб найрамдалай найдабарин мүн болоно. Советскэ Союз, Хитад хоёр Индитай ба Азинн бусад ороонуудтай үнэн сэдхэлээр, эдэбхитэйгээр харилсан ажаллаад байһаа бүхы дэлхэй дээрхи эб найрамдалай түшэг тулгуур болоно. Буу зэбсэг хороохо тухай асуудалаар советскэ дуралдал тушаа хэлээ зуураа, Сокхей ингэжэ мэдүүлээ: атомна зэбсэгүүдэ ба хүн зоние олоор хюдаха бусад түхэлэй зэбсэгүүдэ хорихо тухай хэлсээнэй мүнөө хүрэтэр баталагдгүй байһанай шалтагаан юуб гэхэдэ, Америкын Холбоото Штадууд нимэ хэлсээ баталхыс хүсэдггүй, харин бүхы түхэлэй атомна зэбсэгүүдтэй байхыс оролдодог байна. Атомна зэбсэгүүдэ хорихыс бүхы дэлхэй арадууд эринэ. «Барухын түсэб» гэдгэһэ шиндхэбэри болон абахыс Холбоото Штадуудай дуралдан ажадал хадаа атомна зэбсэгтэй байха ба тэрэни хинаха зорилгоор хэдгээ байһан мэхэ гохо болоно гэжэ арадууд ойлгодог боложо байна. Мүнөө олоо ханамжанууд бин боложо байһай. Энэ тон аюултай ушар байдаа зэйсуулаха таатай шиндхэбэри Нэгэдэмэл Национуудай Организациин удахагүй гаргаха бээ гэжэ би өөрөө багсаанаб. Энэ асуудалаар Нэгэдэмэл Национуудай зүб зүйтэй хараа бодол баримталбал, хүн зоние олоор хюдаха бүхы түхэлэй зэбсэгүүд хиналада абтаха ба бүхы хүн түрэлтэнэй аша туһада зориулагдан буу зэбсэг горьтойгоор хороолго бээ-лүүлэгдэхэ байна.

Удаань Сокхей ингэжэ хэлээ: Советско-хитадай һаян декларацинуудыс би тон үндэрөөр сэгнэнэб. СССР ба Хитадай хоорондох харилсаануудһаа хани барисаанда ба харилсан ажаллалгада үндэһэлэн байгуулагдаһын эдэ документүүд гэршэлжэ үгэнэ. Тийхэдэ, научна ба техникескэ талаар харилсан ажаллалга тухай советско-хитадай хэлсээнэ би тон ехэ удаханар олгоноб. Научна ба техникескэ эрдэмтэй талаар өөһэднүүд туйлалтануудыс хоёр гүрэнэй хоорондо ямаршыс һаадгүйгөөр халан абалсаха гэһэн энэ шиндхэбэри хүн түрэлтэнэй түүхэдэ анха түрүүнэс гаргагдаба.

Хитадай Арадай Республикада хараһан үзэһэн юумэ тухайгаа хөөрөжэ зуураа, Сокхей ингэжэ хэлээ: хитадуудай ехэ хүндэш хүнүүд байһыень, оронтобо танилсуулаха зорилгоор айлшадтаа таарамжалтай зохид услови байгуулахын тулада тон ехээр оролдодог байһыень би гүнзгэс ехээр һонирхооб.

Шанга шадалтай ба культурина ажабайдалтай болохын тулада хитад арал хадаа түрүүлгэшэ Мао Цзэдунай сэсэн мэргэн хүтэлбэрээр үнэн шударгуугаар ба үүсхэл эдэбхитэйгээр ажаллажа байна. Тон богонихон болзоор соо — табан жэл соо — нэргээн болхоолгын үедэ ба табанжэлэй түсэбэй түрүүшын хоёр жэлдэ хитадууд гайхамшагта ехэ юумэ бүтээгэ. Премьер Чжоу Эн-лайн намда харуулан тоонуудтай би танилсана байнаб. Эдэ мэдээнүүд 1949 оһоо хойшо КНР-эй амжаһан туйлалтануудыс гэршэлжэ үгэнэ. Эдэ мэдээнүүдын тон ехэ һонирхолтой байһаһаа гадна, саашааа бүри ехэ амжалтанууд туйлагдаха гэжэ

тоолохо үндэһэ баримта олгоно. Үйлдэбрингөө ресурсуудыс хүжөөжэ гэжэ тэдэнэй эрмэлзэжэ байһанын шэнэ гайхамшагта амжалтануудыс туйлаха арга олгоно. Энэ эрмэлзэлгын научна ба техникескэ талаар харилсан ажаллалга тухай советско-хитадай хэлсээгээр мүнөө улам баталдагдана. 141 промышленин томо предпринятиудыс бариха хэрэгтэй Хитада Советскэ Союз туһалжа байдаг гэжэ би мэдэнэ. Мүнөө Советскэ Союз хадаа социалистическэ ёһотой анхаар хандуулан, 15 предпринятиудыс нэмэжэ барилгалан туһаламжа үзүүлжэ гэжэ байна. Хитадай хүжээлтэ Азинн, Африкын ба Латинска Америкын бүхы арадуудта үлгэр жэшээ боложо үгэнэ. Хүжэнги бэшэ ороноуд гэдэгүүд хитад арадай агуу-ехэ туйлалтануудһаа жэшээ абанан, өөһэднүүд үгүрэл яларалһаа гараха замыс мэдэжэ абаха гэжэ би хүсэд энтгэнэб.

Хитад арадай асарин ехэ зохёон байгуулах ажал бүхы дэлхэй дээрхи эб найрамдалай найдабарин мүн болоно. Советскэ Союз, Хитад хоёр Индитай ба Азинн бусад ороонуудтай үнэн сэдхэлээр, эдэбхитэйгээр харилсан ажаллаад байһаа бүхы дэлхэй дээрхи эб найрамдалай түшэг тулгуур болоно.

Буу зэбсэг хороохо тухай асуудалаар советскэ дуралдал тушаа хэлээ зуураа, Сокхей ингэжэ мэдүүлээ: атомна зэбсэгүүдэ ба хүн зоние олоор хюдаха бусад түхэлэй зэбсэгүүдэ хорихо тухай хэлсээнэй мүнөө хүрэтэр баталагдгүй байһанай шалтагаан юуб гэхэдэ, Америкын Холбоото Штадууд нимэ хэлсээ баталхыс хүсэдггүй, харин бүхы түхэлэй атомна зэбсэгүүдтэй байхыс оролдодог байна. Атомна зэбсэгүүдэ хорихыс бүхы дэлхэй арадууд эринэ. «Барухын түсэб» гэдгэһэ шиндхэбэри болон абахыс Холбоото Штадуудай дуралдан ажадал хадаа атомна зэбсэгтэй байха ба тэрэни хинаха зорилгоор хэдгээ байһан мэхэ гохо болоно гэжэ арадууд ойлгодог боложо байна. Мүнөө олоо ханамжанууд бин боложо байһай. Энэ тон аюултай ушар байдаа зэйсуулаха таатай шиндхэбэри Нэгэдэмэл Национуудай Организациин удахагүй гаргаха бээ гэжэ би өөрөө багсаанаб. Энэ асуудалаар Нэгэдэмэл Национуудай зүб зүйтэй хараа бодол баримталбал, хүн зоние олоор хюдаха бүхы түхэлэй зэбсэгүүд хиналада абтаха ба бүхы хүн түрэлтэнэй аша туһада зориулагдан буу зэбсэг горьтойгоор хороолго бээ-лүүлэгдэхэ байна.

Неру ба Хо Ши Минн хоорондо болоһон хэлсээнүүд тухай КОММЮНИКЕ

ПЕКИН, октябрин 18. (ТАСС). Вьетнамай Демократическа Республикын президент Хо Ши Мин Индинн премьер-министр Неру хоорондо болоһон хэлсээнүүдэй тэршэлэн тухай хамтын коммюникэ текстэ Синьхуа агентствын ханойско корреспондент дамжуулаха Коммюнике соонь ингэжэ хэлээ. «Президент Хо Ши Мин Индинн премьер-министр Неру хоорондо болоһон хамтаат элдэб асуудалдыс зүбшэн хэлсэһэн байна. Инди Хитад тушаа Женевакэ хэлсээ үлүүлхыс тэдэнэр хойулан дэбэ байна, президент Хо Ши Мин Индинн энэ хэлсээ бэелүүлхын тулада хоорондын комиссида бүхы түхэлэй аша туһадаа ба саашааа үлгэр байһан тухайгаа премьер-министр Неру найдуулаа. Хо Ши Мин хадаа Инди Хитадай ороонуудай бээс даанхайн ажабайхын, ямар нэгэн гадна хамааралсалгагүйгөөр найлбарат хөжөн тулада гуримшуулагдах үлэһэн бүхы асуудалуудыс ёһоор ба харилсан ажаллажа ша хэһыс эрмэлзэнэ.

Хитадай ба Индинн премьер-министрүүдэй хоорондоо хэлсээсэ тодорхойлон табан принциптай президент Хо Ши Мин хүсэдггүй гэдгэ ба нэгэ талаһаа Вьетнамай гөө талаһаа Лаосой болон Камбоджын хоорондох харилсаануудыс тэршэлэн бусад ороноудтай байлагдаха харилсаануудта эдэ принципүүдэ хэрэглэхэ хүсэдг байна.

Эдэ принципүүдэ хэрэглэхэ хэлсээнүүдэ ба шорондолгын асуулаха, элдэб ороноудтай хоорондо хани ёһотой харилсаануудыс ба амгаланар харилсаануудыс тогтоологдо туйлажа бодомжоло байһыень Инди премьер-министр зүбшөөһэн байна. Вьетнамай аралтай Индинн эр урдын холбоо барисаан тухай асуулаха, эдэ холбоо барисаануудыс саашааа нэргээдгэ ба бэхлүүлгэдгэ бээ гэжэ найдажа байһан тухайгаа президент Хо Ши Мин мэдүүлээ. Эндэхи ороноудтай, Вьетнамай, Лаосой ба Камбоджын аралтай Индинн харилсаануудтай үлгэр хэдгэжэ ба бэхжүүлгэдгэ байһан Индинн премьер-министр хүсэһэн найшаһан байна.

Гол мүрэнүүдэйнгэ үнэн замыс хэрэглэхэ тухай Чехословакин ба ГДР-хоорондо хэлсээн баталагдаба

ПРАГА, октябрин 16. (ТАСС). Чехословацка телеграфна агентствын дамжууланай ёһоор, гол мүрэнүүдэйнгэ үнэн замыс хэрэглэхэ тухай Германия Демократическа Республикын ба Чехословацка Республикын хоорондо үсэгэлдэһэн хэлсээн баталагдаба.

Энэ хэлсээн хадаа Германия Демократическа Республикын ба Чехословацка Республикын хоорондох экономика харилсан ажаллалга ба хани ёһотой харилсаа үргэжэ хэрэгтэ саашанхи алхам болоно.

Лондонско докернуудыс забастовко үргэлжэлһэнэ

ЛОНДОН, октябрин 18. (ТАСС). Лондонско радиогой дамжууланай ёһоор, Лондонско порто забастовко хэгшэдэй тоо 27 мянган хүн болжэ Буксирна суданууд, баржа болон лихтернуудэй 4500 худалдриллэгшэд үгэсэдлэр забастовко хуороо. Темээд суданууд оройдоо ябахаяа болёо. 130 гаран суданууд ашаа тэхыс гү, али ашаань бэригэ хулежэ байна.

Англиона суднада гоминданьин сэрэгэй корабльнууд довтолго

ПЕКИН, октябрин 18. (ТАСС). Синьхуа агентство ингэжэ дамжуулаха: Шанхайска эрье шадарай радиостанциуд «Инчиклиа» гэжэ радиоска худалдаа наймаанай суднаа үсэгэлдэр мэдээлэл абаа. Шанхай орожо ябанан энэ судныс чанкайшестка сэрэгэй корабльнуудыс октябрин 15-да 00 час 15 минутта бариба гэжэ мэдээлэл соонь хэлээ.

Редактор Д. Л. ЛОБСАНОВ

«Мүнөөгөөр КИНО ТЕАТРНУУДА»

«ПРОГРЕСС» кинотеатр — «Экспресс из Нью-Йорка» (11 ба 12 ч. 20 м.), «Иллюзия» II серия (13 ч. 45 м., 15 ч. 20 м., 17 ч. 15 м., 19, 20 ч. ба 22 ч. 30 м.), «ХРОНИКА» кинотеатр — «Визуальная драма» (11, 13 ч. 10 м., 15 ч. 20 м., 20 ч.), «Экспресс из Нью-Йорка» (11, 30 м., 18 ч. 40 м. ба 22 ч. 10 м.).

КИНО „ЗАЙГУУЛ ХҮН“

Гүүлэй үедэ манай советскэ орондо үнэргэгдэһэн индийскэ фильмүүдэй фестиваль хадаа энэ ороной юрын зоний мүнөөнэй ажабайдалтай ба культуратай советскэ хүнүүдэ танилсуулаха талаар ехэ үүргэ дүүргэһэн байна.

Эдэ фильмүүдэй нэгэн болохо, хоёр серитэй «Зайгуул хүн» гэжэ фильмын гол урда ба найруулаха тухай эндэ тохолохоор хэлэгдэхэнэ.

...Судья Рагунат ба хүйхэр худгайша хүн Джагга гэжэд хоорондоо үнөөтэй болоһон байба. Энэ судья бодото баримтануудыс хаража, тэрээн дээрһээ үндэһэлжэ хүнэй зүб, бурууе шиндхэдэггүй, харин «баян хүнэй хүүбүн һаа, үнэн сэхэ байха, үгүтэй хүнэй һаа — худгайша, худалша байха ёһотой» гэһэн үзэл бодолоор хүтэлбэри хэдэг байба. Фильмын гол герой Радж гэһын бүхы ажабайдал эдэ хоёр үнөөтэй хүнүүдэй хоорондо үнэргэнэ. Бодото дээрэ Радж хадаа Рагунадай түрэн хон бүбүүниин байһан юм. Ушар юуб гэхэдэ, судьятай үнөөтэй байһан Джагга тэрэнэй һамгыс хулуужа абаашан аад, үхибүүтэй болохо гэжэ мэдэхэлээрэ һөөргөнэ табина. Тийхэлээрһэ өөһэднүүд түрэхидэй үгэдэ ороһон Рагунат Джаггаһаа үхибүүтэй болохыс гэжэ буруу ойлгоод, инга дуратай байһан һамгааа гэрһээ үлдэжэ гаргана...

Эхын үбдэлгэ, үлэхэлэнтэ тулюор ажабайдал, хулуухыс тухирһан Джаггын хэрзэгы шэрүүн аашанууд — эдэ бүгдэ хамтаржа, Раджыс буруу замда оруула.

Тийгэһээр ябатарая Радж худгайша, зайгуул, үнэргэхдөө хүниис алаһан хүн болоно. Оло дахин түрмэдэ ороно.

Бүри бага һанандаа хамта һуруулида һуралсан Рита басаганда Радж дурална, мүн тэрэнис Раджда дуратай байна. Тэрэ үедэ Радж хадаа Джаггын хүтэлбэрилдэг худгайшадай бүлэгдэлһөө гарахыс хэдэ гэдэбшын, хэрэгын огто бүтэнгүй. Нэгэн үедэ Радж худгайшадаа зориута тэрбедэжэ, ажалда ороод үзэнэ. Тээд, эзениин худгайшан байһан гэжэ мэдэхэлээрэ ажалһаа гаргана. Эгээн һүүлдэ Радж эхээс абарха зорилготойгоор Джаггыс алаһа, мүн инга дуратай басаган Ритэһэнэ холодуулахыс хүсэһэн ба тэрэнэй уйдхарта байдалай түлөө гол гэмтэн — судья Рагунадыс алаха гэжэ ябаһаар баригдажа, сүүдтэ үгтэнэ. Сүүд дээрэ тэрэ ингэжэ мэдүүлнэ:

— Би һанан соогоо үгэ хэлэхэ эрхэ түрүүшынхэс аяабаб. Хэрбээ намайе үннэй шагһанан байгаа һаатнай би мүнөө эндэ һуухагүй байгаа... Намайе үлэхэлэнтэ байдал, заболоһон, уйдхар ба дарлалта нимэ болгоо!

Нам шэнги хүнүүд зуу, мянгаадаар тоологдоно!

—Намайе ямарааршыс хэйхээдэнтэй болохо, — гэжэ зүрхэ худлэгэмэ үгэнүүдээр Радж үргэлжэлүүлнэ. —Тээд, тойроод харыт, үгүтэй байдалтай арад зоние! Харыт эдэ байгашадыс — гэдэ тэрэ залуушуул руу заана.—Намайе хэйхээгэ элээнэй жаргалгүй бага һаныс абархагүй. Минни ябадалыс эдээнэй дабтахагүйн түлөө һанал бодолоо табигт...

Энэ сүүдэй шиндхэбэрээр Радж гурбан жэлдэ түрмэдэ орохо болоно. Тусхай һуруули дүүргэһэн Рита сүүд дээрэ тэрэнэй үмөөргөшөн байба. Рита Радж хоёртой түрмын рещеткын хоёр тээ байгаад хөөрөлдэһэн үгэнүүдһээ, мүн бүхы мэдэрэл, һанал бодол дээрһэнэс харахалда, Радж саашааа заатагүй зархарха ёһотой гэжэ билдээр эгнэгэнэди.

Арад зоний уйдхар заболоһто байдалыс үгэ болгохо, үхибүүдтэ зол жаргалтай һайхан ажабайдал ерүүлэхэ гэһэн удхар нэбтэрэнхэй энэ фильмыс советскэ хүнүүд сэдхэлээ хүдэлгэн харана.

Энэ фильмдэ наадаһан артистнар, илангаяа гол герой Раджын рольдо наадаһан (өөрөө энэ кинофильмын режиссер) Радж Капурыс онсо тэмдгэлэхэ хэрэгтэй. Зобохон, туйлаһан, өөрынгөө бэшэ, харин байдалай эрхээр газашаалуулагданан хүүбүүнэй зосоохи гүнзэгы уйдхар, сэдхэлэй үбшэниис артист шадбаритай бэрхээр ба үнэншэмэ зүбөөр харуула.

Кино харагшад энэ зайгуул хүбүүн Раджын талада байжа, тэрэнэй алхам бүхэниис анхаралтайгаар, сэдхэлээ хүдэлгэн ажаглана. Юундэ тийгэнэб гэхэдэ, Радж өөрынгөө гэмээр зайгуул болоогүй, харин тэрэнис энэ харгыда оруулан социальна тэгшэ бэшэ байдал сүм гэмтэй байна шуу.

Артистка Нарис хурса ухаатай, зоригтой басаган Ритын образыс мүн лэ һайнаар харуула. Рита — Нарис эгээл анханһаа эхилээд харагшадтай дура буляна: зайгуул хүниис үмөөрхэ бэрхэтэй уялга өөр дээрэ һайн дураараа даажа абана.

Раджын эхын рольдо наадаһан артистка Лилиа Мирса геройноо һанал бодолыс шадамар бэрхээр харуула. Тэршэлэн Рагунадай рольдо наадаһан артист Притвирадж, Джаггын рольдо наадаһан артист К. Синг мүн лэ өөһэднүүд бэлнэ шадбаритай байһыниис гэршэлбэ. Бүхы дээрэ «Зайгуул хүн» гэжэ кинофильм индийскэ кинематографин ехэ амжалта туйлаһыень харуула.

Э. Бальжинмаев.

ГДР-тэ болоһон һунгалтын даб дээрэхи дүнгүүд

БЕРЛИН, октябрин 18. (ТАСС). ГДР-эй Арадай палатада ба Ехэ Берлинэй арадай түлөөлгын зургаанда болоһон һунгалтын даб дээрэхи дүнгүүд хуулиһаар мэдээсэгдэбэ.

Ехэ Берлинэй арадай түлөөлгын зургаанай һунгалтын үедэ 875.026 хүн, тайлбарлан хэлэбэл, һунгаха эрхэтэй бүхы хүнүүдэй 97,7 процентныс голосованида хабаадаа. Демократическа Германия Нацио-

нальна фронтын нэгэдхэмэл списогэй түлөө 869.265 хүн —һунгалтада хабааданан бүхы хүнүүдэй 99,3 процентныс голосовала.

Үнэнтэ бэшэ гэжэ тоологдоһон бюллетеньүүдтэй хамта нэгэдхэмэл списогыс арсажа 5.761 голос үгтөө. Тэрэ 0,7 процент болоно.

ГДР-эй Арадай палатын һунгалтада һунгаха эрхэтэй 12.086.987 гражданинууд бүридхэгдэһэн байгаа. Демократическа Германия Нацио-

нальна фронтын нэгэдхэмэл списогэй түлөө 11.807.497 хүн, тайлбарлан хэлэбэл, һунгагшадтай 99,3 процентныс голосовала.

Үнэнтэ бэшэ гэжэ тоологдоһон бюллетеньүүдтэй хамта демократическа Германия Нациоанальна фронтын нэгэдхэмэл списогыс буруушаажа 82.320 голос үгтөө. Тайлбарлан хэлэбэл, тэрэнь һунгагшадтай 0,7 процент болоно.

КНР-эй Гүрэнэй соведэй түрүүшын заседани

ПЕКИН, октябрин 16. (ТАСС). Синьхуа агентствын дамжууланай ёһоор Хитадай Арадай Республикын Гүрэнэй соведэй түрүүшын пленарна заседани үсэгэлдэр болоо. Тэрээн дээрэ эмхидхэлэй асуудалууд зүбшэн хэлсэгдэһэн ба соведэй хүдэлмэри тухай шиндхэбэри гаргагдаа. «Харин гүрэнүүдтэй баталагданан договорнуудыс эсэслэн баталха тухай шиндхэбэринүүдэй» проектис засе-

даннда хабаадагшад баталһан байна. Энэ проектын арадай түлөөлгөшэдэй Бүхэхитадай суглаанай саг үргэлжын комитетэй хаража үзэлгэдэ дамжуулан үгтэхэ юм.

Хитадай ба Советскэ Союзай хоорондо болоһон хэлсээнүүд тухай премьер Чжоу Эн-лайн элдхэмэс шагһанһанһаа һүүлээр, советско-хитадай нэгэдхэмэл обществонуудай советскэ хубитыс Хитада

үгэхэ тухай советско-хитадай хэлсээ, наукин болон техникын талаар харилсан ажаллалга тушаа советско-хитадай хэлсээ заседанида хабаадагшад баталһан байна.

Заседани дээрэ Ли Фу-чунь гэһын элдхэл шагһагданан, тэршэлэн культурина харилсаанууд тушаа ба наука болон техникын талаар харилсан ажаллалга тушаа хитад-албанска хэлсээн баталагданан байна.

Арадай түлөөлгөшэдэй Бүхэхитадай суглаанай саг үргэлжын комитетдэ

ПЕКИН, октябрин 17. (ТАСС). Арадай түлөөлгөшэдэй нэгэдхи зарлалай Бүхэхитадай суглаанай саг үргэлжын комитетэй нэгэдхи заседани үсэгэлдэр болоо гэжэ Синьхуа агентство дамжуула. Советско-хи-

тадай хэлсээнүүдэй һаяхан болоһон тухай Гүрэнэй соведэй премьер ба гадаадын хэрэгүүдэй министр Чжоу Эн-лайн элдхэмэс заседани шагһанһан ба зүбшэн хэлсэһэн байна.

Зүблөн хадаа советско-хитадай

хэлсээнүүдэй үрэ дүнгыс ханангар хүдэлһэнэ мэдүүлэхэ зуураа, Гүрэнэй соведэй премьер ба гадаадын хэрэгүүдэй министр Чжоу Эн-лайн элдхэмэс нэгэн дугаар найшагаа.

Тайвань дээрэ хэгдэдэг американска хорото хэрэгүүд

ПЕКИН, октябрин 16. (ТАСС). Синьхуа агентствын дамжууланай ёһоор, Дальна Востогой хэрэгүүдээр США-гэй гүрэнэй секретариин туһаламша Робертсон чанкайшестка бандидуудай толгойлогшоһонтой хэлсээ хэжэ дүүргээд, октябрин 14-д Вашингтон ниндэн оробо.

бүри сэхэр үзүүлжэ найдуулаха үгтөө, Тайванийн сүлөөлжэ талаар хитадай арадай хуулига эрхыс бэелүүлгэдэ США хадаа наад ушаруулаха хүсэлтэй байна гэжэ мүн лэ найдуулагдаа. Франс Пресс агентствын дамжууланай ёһо